

1331-140

Aanvulling milieueffectrapport Duurzaam Industriepark Cranendonck

Nyrstar Budel B.V.

13 april 2010

Rapport

9S6512.01

HASKONING NEDERLAND B.V.
MILIEU

Boschveldweg 21
Postbus 525
5201 AM 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 687 41 11 Telefoon
Fax
info@den-bosch.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel **Aanvulling milieueffectrapport
Duurzaam Industriepark Cranendonck**

Verkorte documenttitel **Aanvulling MER DIC**

Status **Rapport**

Datum **13 april 2010**

Projectnaam **MER DIC**

Projectnummer **9S6512.01**

Opdrachtgever **Nyrstar Budel B.V.**

Referentie **9S6512.01/R00006/501324/DenB**

Auteur(s) **drs. M.G.M. (Marc) Giesberts**

Collegiale toets **drs. A. (Arend) de Wilde, ir. drs. G.J. (Geert) Wilms**

Datum/paraaf .....

Vrijgegeven door **drs. I. (Ineke) Gubbels**

Datum/paraaf .....

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
1	INLEIDING	2
2	BEOORDELINGSKADER	3
	2.1 Inleiding	3
	2.2 Doelstelling	4
	2.3 Samenstelling VKA en MMA	5
	2.4 Beoordelingscriteria	6
	2.5 Vergelijking alternatieven	8
	2.6 Doelbereik	11
	2.7 Conclusie	14
3	NATUUR	15
4	PASSENDE BEOORDELING	16
5	EFFECT OP HABITATRICHTLIJNSOORTEN	17
6	SAMENVATTING	18
7	VESTIGINGSVOORWAARDEN	19
8	DIC EN KEMPEN AIRPORT	21

1 INLEIDING

In het kader van de beoordeling van het MER Duurzaam Industriepark Cranendonck heeft de Commissie-m.e.r. geoordeeld dat het MER op aantal punten aanvulling heeft. Die gevraagde aanvulling, door de Commissie verwoordt in memo 1331-136 d.d. 5 februari 2010 en besproken op 12 februari in Utrecht, wordt hier gegeven.

Deze aanvulling kan niet los gezien worden van het uitgebrachte MER. Het betreft het Hoofdrapport 9S6512.01/R0001/501324/DenB en het Bijlagenrapport 9S6512.01/R0003/501324/DenB, beiden daterend van 12 augustus 2009.

In deze aanvulling wordt per hoofdstuk ingegaan op de vragen die de Commissie-m.e.r. heeft gesteld.

2 BEOORDELINGSKADER

De wijze waarop het beoordelingskader, zoals beschreven in §2.6 van het hoofdrapport, wordt gehanteerd, is niet transparant en niet consistent. Daarnaast worden niet alle criteria uit dat kader meegenomen bij het scoren en vergelijken van de alternatieven.

Toelichting: Bij de beschrijving van het beoordelingskader wordt onvoldoende onderscheid gemaakt tussen de primaire doelen van het initiatief, de eraan verbonden randvoorwaarden en de milieueffecten. Daarnaast is niet uitgewerkt welk gewicht aan ieder van de doelen, randvoorwaarden en effecten wordt toegekend. Een dergelijke scheiding en weging zijn noodzakelijk voor een transparante presentatie en evenwichtige, te verantwoorden vergelijking van alternatieven. Daarnaast verschillen de ingevulde lijsten in het hoofdrapport (§6.3) en in het samenvattend rapport (pag. 11) onderling en wijken ze af van het kader uit §2.6. Niet alleen in de samenstelling van de lijsten en de naamgeving van de criteria zitten verschillen, maar in de ingevulde lijsten ontbreken bovendien de criteria voor natuur. Bovendien is niet duidelijk hoe de gehanteerde scores tot stand zijn gekomen op basis van de beschrijving van de milieueffecten. Invullen van dit tekort leidt mogelijk tot een andere rangorde van alternatieven en laat zien dat niet wordt voldaan aan de randvoorwaarden voor natuur.

2.1 Inleiding

Ter verduidelijking en in antwoord op de gemaakte opmerkingen (zie kader) worden in de eerste paragraaf de onderzoeksvragen aan de orde gesteld. Deze vragen zijn sturend (geweest) voor de uitvoering van de milieueffectrapportage en zijn doelstellend.

Hierna gaan we in op de wijze waarop het VKA en MMA zijn samengesteld. Met andere woorden, aangegeven zijn de bouwstenen c.q. uitgangspunten van de alternatieven.

Vervolgens is het beoordelingskader in aangepaste vorm gepresenteerd. Hierin is het onderscheid tussen milieueffecten en sociaal-economische effecten aangebracht, zodat een duidelijke scheiding ontstaat tussen primaire en afgeleide doelen. Ingegaan wordt op de wijze waarop – per aspect – de beoordeling plaatsvindt. Daarvoor zijn de randvoorwaarden en de gevolgde methodiek per aspect aangegeven.

In de aangepaste vergelijking van de alternatieven is rekening gehouden met het aangebrachte onderscheid tussen primaire en afgeleide doelen. De weging is per aspect toegelicht.

Tot slot van dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doelbereik van de alternatieven.

2.2 Doelstelling

Het MER dient antwoord geven op de vraag welke effecten (zowel positieve als negatieve) de inrichting van het DIC heeft op het milieu, en hoe nadelige effecten kunnen worden voorkomen of verzacht. De belangrijkste onderzoeksvragen die hieruit voortvloeien zijn:

Milieu

- Welk type bedrijven genereren de gewenste milieuvoordelen uit synergie op energiegebied, de waterketen, transportgebied, en op het gebied van afval- en reststoffen?
- Wat is de te bereiken milieuwinst voor deze bedrijven van vestiging binnen een cluster op het DIC ten opzichte van de *stand alone* situatie?
- Is het DIC zodanig te ontwikkelen en in te richten dat hinder en onveiligheid voor de omgeving binnen de wettelijke normen blijven?

Economie

- Is er een aantoonbare vraag uit de markt naar het DIC voor de gewenste bedrijven?
- Hoeveel werkgelegenheid genereert het DIC, en tot welke innovatie en kennisontwikkeling kan het leiden?

Ruimtegebruik

- Welke voordelen biedt deze locatie voor de gewenste bedrijven t.o.v. andere locaties in de regio?
- Op welke wijze kan het huidige herkenbare industrielandchap verder ontwikkeld en versterkt worden in samenhang met de omgeving en de daarin aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden?

Natuur

- Hoe kunnen met de ontwikkeling van het DIC de natuurwaarden versterkt worden?
- Hoe is het DIC inpasbaar in de gevoelige en waardevolle omringende natuur?

Deze vragen zijn doelstellend en zijn op drie niveaus geoperationaliseerd (zie Tabel 2.1).

Tabel 2.1 Doelen DIC

Doelen (regionaal)	Doelen (DIC en omgeving)	Doelen (bedrijfsmatig)
<ul style="list-style-type: none"> • ruimte scheppen in de regio voor vestiging van zware industrie; • versterken van de regionaal economische structuur; • vermindering van de totale milieubelasting; • efficiënter ruimtegebruik; • oplossing bieden aan bedrijven die elders in de knel komen. 	<ul style="list-style-type: none"> • benutten van het bestaande terrein; • adequate landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein in de omgeving; • versterken en veiligstellen van natuurwaarden; • handhaven en verbeteren van het woon- en leefklimaat; • versterken van de lokale economie. 	<ul style="list-style-type: none"> • verbeteren van bedrijfsrendementen; • creëren van innovatieve bedrijvenclusters; • het realiseren van product- en processynergie; • kringloopsluiting dichterbij brengen.

2.3 Samenstelling VKA en MMA

Tabel 2.2 Overzicht van uitgangspunten VKA en bouwstenen MMA

(Milieu)aspect	Bouwsteen MMA	Uitgangspunt VKA
Oppervlakte bedrijven	Bedrijventerrein en natuur binnen plangebied	Maximale ruimte voor bedrijven, beperkte natuur binnen plangebied
Natuur	Maximaal investeren Geen aantasting EHS, daar doorontwikkeling natuurwaarden Realiseren natuurdoeltypen Versterking natuurwaarden residubekkens Natuurversterking binnen het DIC	Ruimhartige compensatie Compensatie van aantasting EHS-gebied
Landschap	Bedrijventerrein meer zichtbaar naar de omgeving Beperkte toegankelijkheid noordelijk EHS-gebied voor publiek	Bedrijventerrein afgeschermd van omgeving
Waterberging	Extra oppervlakte Verbinding met vennen in het zuiden	
Bodem	Er komen fondsen beschikbaar voor aanpak (nazorg) van de stortplaats.	Genereert financiële ruimte voor nazorgmaatregelen voor de voormalige stortplaats.
Leefgebied habitatrictlijnsoorten	De habitatrictlijnsoorten (vooral de heikikker) worden ontzien.	Wordt verplaatst naar het oostelijker gelegen gebied.
Product- en processynergie	Er wordt een groot aaneengesloten gebied ontwikkeld, waar synergie (product en proces) bereikt wordt.	Door de maximale ontwikkeling van het bedrijventerrein genereert dit de grootste verwachte synergievoordelen. Er is voldoende kritische massa om maximaal te investeren in synergie en schaalvoordelen te realiseren.

(Milieu)aspect	Bouwsteen MMA	Uitgangspunt VKA
Oppervlakte bedrijven	Bedrijventerrein en natuur binnen plangebied	Maximale ruimte voor bedrijven, beperkte natuur binnen plangebied
Natuur	Maximaal investeren Geen aantasting EHS, daar doorontwikkeling natuurwaarden Realiseren natuurdoeltypen Versterking natuurwaarden residubekkens Natuurversterking binnen het DIC	Ruimhartige compensatie Compensatie van aantasting EHS-gebied
Landschap	Bedrijventerrein meer zichtbaar naar de omgeving Beperkte toegankelijkheid noordelijk EHS-gebied voor publiek	Bedrijventerrein afgeschermd van omgeving
Waterberging	Extra oppervlakte Verbinding met vennen in het zuiden	
Bodem	Er komen fondsen beschikbaar voor aanpak (nazorg) van de stortplaats.	Genereert financiële ruimte voor nazorgmaatregelen voor de voormalige stortplaats.
Leefgebied habitatrictlijnsoorten	De habitatrictlijnsoorten (vooral de heikikker) worden ontzien.	Wordt verplaatst naar het oostelijker gelegen gebied.
Product- en processynergie	Er wordt een groot aaneengesloten gebied ontwikkeld, waar synergie (product en proces) bereikt wordt.	Door de maximale ontwikkeling van het bedrijventerrein genereert dit de grootste verwachte synergievoordelen. Er is voldoende kritische massa om maximaal te investeren in synergie en schaalvoordelen te realiseren.

2.4 Beoordelingscriteria

Op basis van de richtlijnen voor de m.e.r., de duurzaamheidsvisie, de inventarisatie van kansen en knelpunten en het vigerende beleid is een beoordelingskader ontwikkeld voor in het MER genoemde relevante hoofdaspecten (Hoofdrapport, paragraaf 2.5). Elk hoofdaspect is onderscheiden naar deelaspecten waaraan vervolgens toetsingscriteria zijn opgehangen. In Tabel 2.3 zijn deze weergegeven, waarbij een onderscheid is aangebracht tussen effecten op milieu (primair) en sociaal-economische effecten (afgeleid).

Tabel 2.3 Overzicht van beoordelingscriteria voor milieueffecten en/of sociaal-economische effecten

Aspect	Deelaspect	Beoordelingscriterium	Milieu	Sociaal-economisch
Landschap	Samenhang met de omgeving	• aansluiting bij landschappelijke dragers	X	
		• groenstructuren	X	
		• mate van verdichting en verstening (omgeving)	X	
		• relatie met Dorplein		X
		• beeldkwaliteit en beleving		X
	Ruimtegebruik	• Intensiteit van het ruimtegebruik (hier en elders)	X	
	Archeologie en cultuurhistorie	• archeologische waarden	X	
		• cultuurhistorische waarden	X	
Woon- & leefklimaat	Verkeer en transport	• intensiteit	X	
		• veiligheid	X	X
		• verdeling over modaliteiten (weg, spoor, water)	X	X
	Externe Veiligheid	• opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen	X	
		• transport van gevaarlijke stoffen	X	
		• vliegverkeer	X	
Lucht	• stofemissie	X		
	• overige (=chemische) emissies	X		
Geluid		• aantal gehinderden	X	
		• geluidsbelasting (woningen)	X	
		• aantal ha geluidsbelast natuurgebied (>40db(a))	X	
		• cumulatieve geluidsbelasting	X	
		• verlichtingssterkte in de omgeving (lux)	X	
Natuur	Gebieden	• effecten op natuurdoeltypen (toe- of afname)	X	
		• oppervlakte natuurgebied (GHS/EHS)	X	
		• effecten op Habitat- en Vogelrichtlijngebieden	X	
	Soorten	• effecten op populaties beschermde soorten (toe- of afname)	X	
• effecten op Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten (ook externe werking op HR en VR gebieden)		X		
Water en bodem	Grondwater Oppervlaktewater	• opvang, berging en afvoer (waterbafans)	X	
		• grondwaterkwaliteit	X	
		• grondwaterstand	X	
		• grondwateronttrekking	X	
		• oppervlaktewaterkwaliteit	X	
		• ruimtebeslag	X	
	Bodemkwaliteit	• concentratie Zn en Cd	X	
Synergie	Bedrijven	• typen bedrijven (clustering)		X
		• meerwaarde DIC t.o.v. andere bedrijventerreinen		X
	Energie	• besparing door samenwerking		X
		• benutting restwarmte		X

Aspect	Deelaspect	Beoordelingscriterium	Milieu	Sociaal-economisch
	Waterketen	<ul style="list-style-type: none"> waterbesparing door samenwerking hergebruik effluent zuivering 		X
	Transport	<ul style="list-style-type: none"> besparing transportbewegingen besparing emissies 		X
	Afval- en reststoffen	<ul style="list-style-type: none"> hergebruik afvalstoffen en reststoffen 		X
Organisatie	Aanleg- en ontwikkelfase	<ul style="list-style-type: none"> vestigingsvoorwaarden 		X
	Beheersfase	<ul style="list-style-type: none"> collectief beheer 		X
Economie		<ul style="list-style-type: none"> werkgelegenheid kostenbesparing door samenwerking Innovatie en kennisontwikkeling 		X

Tabel 2.4 Randvoorwaarden en methodieken voor de onderscheiden milieuaspecten

Landschap – Randvoorwaarden	Methodiek
Beschermd dorpsgezicht Budel Dorplein in stand houden	Ontwerp van het DIC
Waar mogelijk behouden archeologische en cultuurhistorische waarden	Ontwerp van het DIC
Aansluiten op bestaande structuur van de omgeving	Aansluiting op landschappelijke dragers Mate van verdichting, verstening
Externe veiligheid – Randvoorwaarden	Methodiek
Risicoveroorzakende bedrijvigheid niet terreingrensoverschrijdend	PR niet terreingrensoverschrijdend PR en GR transport gevaarlijke stoffen niet overschrijden Nieuwe bedrijven voldoen aan Bevi
Veilig vliegverkeer	Hoogtebeperking bebouwing Inrichting van het DIC
Luchtimmissie en depositie – Randvoorwaarden	Methodiek
Beperking stofemissie	Toetsing aan PM ₁₀
Beperking overige emissies	Toetsing aan NO ₂ en SO ₂
Geen significante depositiebijdrage	Toetsing voor NO ₂ en SO ₂
Geluid - Randvoorwaarden	Methodiek
Huidige geluidscontouren blijven bepalend	cumulatieve geluidsbelasting
Hinder neemt niet toe	aantal gehinderden geluidsbelasting (woningen)
Geen significant negatief effect op natuur (areaal >45 dB(A))	aantal ha geluidsbelast natuurgebied >40db(a)
Licht - Randvoorwaarden	Methodiek
Geen significant effect op natura2000	Ontwerp van het DIC
Natuur - Randvoorwaarden	Methodiek
Geen significant effect op instandhoudingdoelstellingen	Analyse effecten op natuurdoeltypen Ontwerp: oppervlakte natuurgebied (GHS/EHS) Analyse effecten op Habitat- en Vogelrichtlijngebieden Analyse effecten op populaties beschermde soorten
Gericht beheer natuurdoeltypen Compensatie gericht op natuurwinst	Overeenkomst in Natuurcompensatieplan
Water en bodem - Randvoorwaarden	Methodiek
Robuust en beheersbaar watersysteem Natuurlijke werking watersysteem volgen	Ontwerp gericht op opvang, berging en afvoer Analyse van grondwaterkwaliteit, grondwaterstand, grondwateronttrekking, oppervlaktewaterkwaliteit, ruimteslag

Tabel 2.5 Randvoorwaarden en methodieken voor de onderscheiden sociaal-economische aspecten

Landschap - Randvoorwaarden	Methodiek
Verbetering intensiteit ruimtegebruik	Ontwerp - Efficiënt ruimtegebruik Plaats voor zware en grootschalige bedrijvigheid Door verplaatsing van bedrijven elders
Relatie met Dorplein behouden	Ontwerp: behoud essentiële relatie
Aandacht voor beeldkwaliteit en beleving	Hoge beeldkwaliteit (kwalitatief) Ontwerp: zorgvuldige combinatie van bebouwing, groen en water
Verkeer en transport - Randvoorwaarden	Methodiek
Veiligheid voor Budel Dorplein	Nieuwe ontsluiting naar Randweg/A2 Ontlasten Hoofdstraat
Multimodaliteit stimuleren	Mogelijkheden rail- en watertransport naast wegvervoer
Industriële synergie - Randvoorwaarden	Methodiek
Bedrijven profiteren van synergie	Vestigingsvoorwaarden Analyse processynergie
Synergie op het vlak van energie	Aansluiten op bestaande energie-infrastructuur en EE-afspraken
Synergie in de waterketen	Beperking t.a.v. grondwateronttrekking, duurzame waterketen
Synergie voor transport	Vergroting inzet modaliteiten water en spoor
Efficiency in afval- en reststoffen	Hergebruik
Organisatie - Randvoorwaarden	Methodiek
Zorgvuldige aanleg- en ontwikkelfase	kwalitatief
Adequaat terreinbeheer in de beheersfase	Bedrijventerreinmanagement
Economie - Randvoorwaarden	Methodiek
Groei werkgelegenheid	Analyse werkgelegenheidseffect
Tot stand komen van samenwerking	Kwalitatief
Innovatie	kwalitatief

2.5 Vergelijking alternatieven

De beoordeling van de milieueffecten in Tabel 2.6 en de beoordeling van de sociaal-economische effecten in Tabel 2.7 is afgeleid van tabel 6.2 uit het hoofdrapport (paragraaf 6.3).

Tabel 2.6 Beoordeling milieueffecten

Beoordelingscriterium	Bestaande toestand	AO	VKA	MMA
Landschap	0	-	+	0
Verkeer en transport	0	-	+	0
Externe veiligheid	0	0	-	0/-
Luchtimmissie NO ₂ , PM ₁₀ , SO ₂		0	--	-
Depositie NO ₂ en SO ₂		0	--	-
Geluid	0	0	-	-
Licht	0	-	-	-
Natuur	0	-	+	++
Water en bodem	0	0	0	-

De referentiesituatie is in alle gevallen de bestaande toestand.

-- negatief effect; - gering / beperkt negatief effect; 0 effectneutraal; + gering / beperkt positief effect; ++ positief effect.

Tabel 2.7 Beoordeling sociaal-economische effecten

Beoordelingscriterium	Bestaande toestand	AO	VKA	MMA
Landschap	0	0	+	+
Verkeer en transport	0	-	+	+
Industriële synergie	0	0	++	+
Organisatie	0	0	+	+
Economie	0	0	++	++

De referentiesituatie is in alle gevallen de bestaande toestand.

- - negatief effect; - gering / beperkt negatief effect; 0 effectneutraal; + gering / beperkt positief effect; ++ positief effect.

Bovenstaande wegging voor milieueffecten is als volgt tot stand gekomen.

Landschap

In de autonome ontwikkeling verrijzen aan de noordzijde van het huidige bedrijfscomplex kleine vestigingen nieuwe industrie. Dat verandert in beperkte mate het aanzicht van het terrein. Dat geldt ook voor het haventerrein. Er worden geen maatregelen getroffen voor landschappelijke inpassing. Dat is wel het geval in het voorkeursalternatief. Aan de zuidelijke, zuidwestelijke en westelijke zijde van het DIC wordt voorrang gegeven aan inpassing in het bestaande landschap. Aan de noordoostelijke en noordelijke zijde prevaleert een zodanige inrichting c.q. zonering dat effecten op natuur worden vermeden. In het ontwerp wordt ingespeeld op de kwaliteiten (karakter, intensiteit, verkaveling, grondgebruik) van het omringde gebied. In het MMA is door een harde grens tussen de zuidwestelijke en westelijke zijde en de omgeving de aansluiting op het omringende gebied beperkt, terwijl er in het VKA sprake is van een groene overgangzone. In het MMA is de natuurzone (het EHS gebied) aan de noordzijde van het terrein beperkt toegankelijk voor het publiek. Vanwege de harde grens bij het MMA, scoort het VKA hoger.

Verkeer en transport

In de autonome ontwikkeling is voorzien dat de bestaande (nu afgesloten) weg ten zuiden van het bos op de voormalige stortplaats in gebruik wordt genomen als tweede entree. De Hoofdstraat wordt hierdoor gedeeltelijk ontlast. Spoor en water zullen net als in de huidige situatie in gebruik blijven voor aan- en afvoer. Het verkeer over de weg groeit jaarlijks met 1,5% van 2012 tot en met 2015.

Het VKA en het MMA gaan uit van een nieuwe entree parallel aan de bedrijfsspoorlijn, in de noordwesthoek van het terrein. Hiermee wordt de woonbebouwing langs de Hoofdstraat volledig ontlast voor bestemmingsverkeer voor het DIC (vrachtverkeer en personenauto's). Dit komt de veiligheid van Budel Dorplein ten goede. De verkeersintensiteit op de ontsluitende wegen neemt na 2010 met 3% (VKA) dan wel met 2,5% (MMA) toe. Het VKA gaat uit van een over water te transporteren hoeveelheid goederen van circa 250.000 ton per jaar, het MMA 220.000 ton per jaar. Dat kan alleen maar worden gerealiseerd als de haven wordt uitgebreid. Die uitbreiding valt buiten het bestek van dit MER. Binnen het VKA en MMA is een toename voorzien van het aantal treinen van en naar het DIC. Het VKA gaat uit van circa 2 treinen per dag voor 2020, wat een verdubbeling is ten opzichte van de huidige situatie. Voor 2020 gaat het MMA uit van circa 1 extra trein per week, wat een toename van circa 18% is vergeleken met de huidige situatie. Door de effectievere inzet van multimodaal transport komt het VKA beter naar voren dan het MMA.

Externe veiligheid

In de autonome ontwikkeling vindt er zowel ten aanzien van Nystar Budel als NedZink geen toename van risicovolle activiteiten plaats. Dit betekent dat de externe veiligheidsrisico's ten opzichte van de huidige situatie niet zal toenemen. Net als in de huidige situatie zullen de PR 10^{-6} risico contouren binnen de grens van het bedrijfsterrein blijven. De PR 10^{-8} risico contour van de propaanopslag reikt wel over de terreingrens, maar niet tot de meest dichtbij gelegen woonbebouwing.

In het VKA wordt als randvoorwaarde gesteld dat alle PR 10^{-6} contouren van de bedrijven binnen de terreingrens van betreffende inrichtingen dienen te blijven en dat het GR beneden de oriëntatiewaarde blijft. Geoordeeld wordt dat dit haalbaar is. Aangezien het MMA een minder zware 'bedrijvenmix' kent, is dat daarvoor zeker haalbaar.

Luchtimmissie

Uit de vergelijking van de emissies komt naar voren dat de autonome ontwikkeling (AO) de minste emissie naar de lucht veroorzaakt, gevolgd door het MMA en daarna door het VKA.

Geluid

Het MMA voorziet, meer dan het VKA, in ontwikkeling van bedrijven aan de westzijde van het industrieterrein. Dit is de kritische zijde, waardoor het MMA hier minder uit de verf komt dan het VKA. De activiteiten van Nyrstar Budel blijven de geluidcontouren van het gezoneerde terrein in grote mate bepalen, waarbij aan de westzijde de 50 en 55 dB contour verder worden overschreden. De geluidruimte aan de noordkant van het DIC wordt opgevuld door de beoogde zware industrie, maar biedt in het MMA meer ruimte dan het VKA. Deze afweging leidt tot een gelijke score.

Licht

In de beoordeling is geen onderscheid gemaakt tussen AO, VKA en MMA. Licht is nadrukkelijker aan de orde bij de effecten op natuur.

Natuur

In het VKA is gekozen voor een groot industriepark waarbij de bestaande beperkte natuurwaarden vrijwel geheel uit het DIC verdwijnen, behoudens het terreingedeelte in de noordwesthoek, waar de heikikker een voortplantingsgebied heeft. Alleen het watersysteem en de rand van het gebied behouden natuurfuncties of krijgen nieuwe natuurfuncties. De natte ring rond een groot deel van het bedrijventerrein functioneert als een ecologische verbindingzone welke de Loozerheide ten noordoosten van het DIC verbindt met de bosgebieden ten westen. Rond het DIC worden de natuurwaarden versterkt, al of niet na verplaatsing of herinrichting van biotopen. Natuurcompensatie van EHS zal 1 op 1 plaatsvinden. Daarnaast zal door het inrichten van extra natuurgebied en het versterken van de kwaliteit van al bestaande natuur een compensatietoeslag plaatsvinden (zie bijlage 1: Natuurcompensatieplan). In tegenstelling tot het VKA, laat het MMA delen van de EHS op het DIC intact. Daar worden natuurwaarden doorontwikkeld. Het voornaamste verschil met het VKA bestaat echter uit het gericht beheren van eigendommen van Nyrstar Budel buiten het DIC. Dit beheer zal er op gericht zijn de natuurdoeltypen (NDT) te realiseren en te behouden. Het beheer richt zich ook op de residubekkens. In de afweging scoort het MMA daarom beter dan het VKA.

Water en bodem

Berging van water vindt plaats in het eigen oppervlaktewatersysteem (volgens principe niet afwentelen). Alleen in zeer extreme neerslagsituaties (herhalingstijd T100) kan ook waterberging plaatsvinden in bestaand open water zoals het Ringselven. Dit vindt alleen plaats in het MMA en niet in het VKA. In het MMA wordt in samenhang met de aanwezi-

ge natuur meer ruimte voor berging gereserveerd (15 ha in plaats van 10 ha). Door deze extra berging ontstaan meer mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Echter door dit extra ruimtebeslag scoort het MMA minder dan het VKA.

Bovenstaande weging voor sociaal-economische effecten is als volgt tot stand gekomen.

Landschap

In beide alternatieven blijft Dorplein als cultuurhistorisch industrieel relict verbonden met de Zinkfabriek (bijvoorbeeld in de vorm van een plein). De randen van het DIC zullen als 'voorkanten' vormgegeven worden, wat een kwalitatief hoogwaardige uitstraling van het terrein bevordert. De beoordeling van VKA en MMA is gelijk.

Verkeer en transport

Er komt in beide alternatieven een nieuwe entree parallel aan de bedrijfsspoorlijn in de noordwesthoek van het terrein, aansluitend op de Fabriekstraat. Op deze wijze wordt bereikt dat de woonbebouwing langs de Hoofdstraat volledig ontlast wordt wat betreft bestemmingsverkeer voor het DIC, bestaande uit vrachtverkeer en personenauto's. De verdeling over de modaliteiten (weg, water, spoor) zal elkaar in relatieve zin niet veel ontlopen. Zowel het VKA als het MMA scoren gelijk.

Industriële synergie

Er zijn groepen van bedrijven onderscheiden die – op basis van de uitgevoerde analyses – leiden tot een optimale synergie met de bestaande fabriek en tevens haalbaar lijken voor het DIC: galvano, metaalcomposiet en spinnerij. Door de grotere oppervlakte is er in het VKA een bredere range aan bedrijven. Door de grotere kritische massa in het VKA zijn er relatief meer besparingen te realiseren. Daardoor scoort het VKA beter dan het MMA.

Organisatie

In de aanleg- en ontwikkelfase en in de beheerfase is er geen onderscheid tussen VKA en MMA.

Economie

Het economisch effect van het DIC is in het VKA, door de komst van meer bedrijven, groter dan in het MMA. Kostenbesparing door samenwerking, innovatie en kennisontwikkeling zal in het VKA en MMA op een zelfde wijze plaatsvinden en tot vergelijkbare voordelen leiden. In totaal is de beoordeling voor VKA en MMA gelijk.

2.6 Doelbereik

In bovenstaande paragraaf zijn de verschillende alternatieven op basis van de thema's vergeleken met de referentiesituatie. Het is echter ook van belang dat de alternatieven bijdragen aan de doelen die in hoofdstuk 2 van het hoofdrapport zijn gesteld. In deze paragraaf wordt van elk van de alternatieven beschreven in hoeverre ze bijdragen aan het realiseren van de doelstelling.

De alternatieven die in dit MER beschreven en vergeleken worden, dienen bij te dragen aan (het realiseren van) de beschreven doelstelling, of te wel een voldoende mate van doelbereik (effectiviteit) te hebben.

Tabel 2.8 Doelbereik

Vraagstelling	MMA	VKA
Milieu		
Welk type bedrijven genereren de gewenste milieuvordelen uit synergie op energiegebied, de waterketen, transportgebied, en op het gebied van afval- en reststoffen?	Er zijn drie groepen van bedrijven onderscheiden die – op basis van de uitgevoerde analyses – leiden tot een optimale synergie met de bestaande fabriek en tevens haalbaar lijken voor het DIC: galvano, metaalcomposiet en spinnerij.	Door de grotere oppervlakte is er een bredere range aan bedrijven. Naast de bedrijven in het MMA zijn dat: fijnchemie, farmaceutische industrie, rubber en kunststof, GACK, papierindustrie, metaal, recycling, transport.
Wat is de te bereiken milieuwinst voor deze bedrijven van vestiging binnen een cluster op het DIC ten opzichte van de <i>stand alone</i> situatie?	Voor de mix van deze bedrijven is aangetoond dat synergie leidt tot aanzienlijke reducties.	Voor de mix van deze bedrijven is aangetoond dat synergie leidt tot aanzienlijke reducties. In absolute zin is het synergie effect groter dan in het MMA.
Is het DIC zodanig te ontwikkelen en in te richten dat hinder en onveiligheid voor de omgeving binnen de wettelijke normen blijven?	Door het treffen van mitigerende maatregelen en een zorgvuldig ontwerp kan het DIC in de omgeving worden ingepast.	Door het treffen van mitigerende maatregelen en een zorgvuldig ontwerp kan het DIC in de omgeving worden ingepast. De inpassing vereist verdergaande maatregelen dan in het MMA.
Economie		
Is er een aantoonbare vraag uit de markt naar het DIC voor de gewenste bedrijven?	Het uitgevoerde marktonderzoek en de daarna uitgevoerde studie geeft aan dat er een ruimtevraag bestaat voor dit type bedrijventerrein. De regio kent met het BZOB in Helmond slechts één bedrijventerrein dat categorie 5 bedrijven toelaat. Dat betreft echter een ander type bedrijven (food, logistiek en assemblage). Er kan gesteld worden dat er een tekort is aan bedrijventerreinen voor zware bedrijvigheid.	
Hoeveel werkgelegenheid genereert het DIC?	Er worden circa 980 directe banen gecreëerd. Het indirecte werkgelegenheidseffect bedraagt ook circa 980. Het totale werkgelegenheidseffect (incl. woonmultiplier) komt uit op circa 2430 arbeidsplaatsen.	Er worden circa 1100 directe banen gecreëerd. Het indirecte werkgelegenheidseffect bedraagt ook circa 1100. Het totale werkgelegenheidseffect (incl. woonmultiplier) komt uit op circa 2750 arbeidsplaatsen.
... en tot welke innovatie en kennisontwikkeling kan het leiden?	<p>Gedacht wordt aan een innovatiecentrum, met 2 doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kennistoepassing: ontsluiten van kennis bij universiteiten / kennisinstellingen, leidend tot nieuwe producten / manieren van werken; • kennisontwikkeling: vorming hightech bedrijven en ontstaan fundamenteel-strategische kennis. <p>Het is voor de hand liggend dat de TUE een rol van betekenis kan gaan spelen. Voor metaalgerelateerde bedrijvigheid (metaalcomposiet, galvano, verzinken en Nyrstar) leveren innovaties m.b.t. specialistische producten een hoge toegevoegde waarde op. De bedrijven hebben elkaar hiervoor nodig. De concurrentiekracht neemt hierdoor toe. Bedrijven in de (fijn)chemie en farmacie richten zich op specialties, maatproducten en spelen sterk in op marktvraag. Gezamenlijke innovaties zijn in deze sector amper aan de orde. Recycling bedrijven (hoogwaardige restproducten: non-ferro metaal en chemisch reststoffen) kunnen een verbetering van het imago bereiken en de concurrentiekracht versterken. Daar leidt gezamenlijke research tot innovaties.</p>	
Ruimtegebruik		
Welke voordelen biedt deze locatie voor de gewenste bedrijven t.o.v. andere locaties in de regio?	De provincie ziet het DIC een belangrijke pilot om een duurzaam bedrijventerrein te realiseren en gecombineerde winst voor milieu en economie te bereiken. Het DIC kan voorzien in regionale ruimtebehoefte voor zwaardere (en grootschalige) bedrijven, en kan bedrijven opvangen die elders in de knel komen. Herontwikkeling van een bestaand bedrijventerrein wordt landelijk geprefereerd boven ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen. Het DIC biedt de gemeente de gewenste bredere economische basis en verbetering van de werkgelegenheidssituatie. Ook de regio Midden-Limburg ondersteunt de komst van het DIC.	

Vraagstelling	MMA	VKA
	<p>Clustering (product- en processynergie) op het DIC levert bedrijven milieuwinst op die verder gaat dan individuele milieuverbeteringen. Meerwaarde en milieuwinst treden op als het DIC wordt gebruikt voor regionale vestiging van milieuhinderlijke bedrijven van elders.</p> <p>Nyrstar heeft veel voorzieningen voor andere bedrijven: grootschalige elektriciteits- en gasvoorziening en trimodale ontsluiting. Nieuwe bedrijven worden niet opgezadeld met de aanlegkosten van dergelijke voorzieningen i.t.t. nieuwe bedrijventerreinen.</p> <p>Voor het DIC geldt dat het ruimte biedt aan bedrijven. Het is een van de weinige locaties die milieucategorie 4 en 5 bedrijven kan accommoderen.</p>	<p>Gereleerd aan de oppervlakte is het aantal type bedrijven dat zich kan vestigen op het DIC beperkter dan in het VKA.</p>
<p>Op welke wijze kan het huidige herkenbare industrieland-schap verder ontwikkeld en versterkt worden in samenhang met de omgeving en de daarin aanwezige landschap-pelijke en cultuurhistorische waarden?</p>	<p>De keuze gaat uit van een compacte opzet van het bedrijventerrein. Het DIC zal als eenheid herkenbaar zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in maatvoering en materialisering van de openbare ruimte op het terrein, • in afgrenzing van het terrein (singel), • in architectuur, kleur en materiaal gebruik van de gebouwde omgeving, • in verlichting, • herkenbaarheid van hiërarchie. <p>Ruimtelijk blijft het DIC als los herkenbaar element in het omliggende landschap aanwezig. Waar eerst een groot bedrijf in een open zandvlakte lag, ontstaat in beide alternatieven een compact groter bedrijventerrein omsloten door water en zand. De kleinschaligheid en beslotenheid van het omliggende landschap zorgt ervoor dat er ruimtelijk geen aaneenklontering van bebouwde massa's ontstaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Randen worden als 'voorkanten' vormgegeven, wat een kwalitatief hoogwaardige uitstraling van het terrein bevordert, • Het Dorp blijft als cultuurhistorisch industrieel relict verbonden met de Zinkfabriek (bijvoorbeeld in de vorm van een plein), • De randen worden door waterpartijen gevormd. Deze natuurlijke gebiedsafbakening maakt 'onvriendelijke' hekwerken overbodig, • Natuur en water worden gecombineerd in een robuuste strook rond het industriepark. Deze strook wordt eenduidig vormgegeven zodat zij de eenheid en herkenbaarheid van het bedrijventerrein versterkt. <p>Het boslandschap westwaarts van het terrein langs de Fabriekstraat, behoudt het karakter van een bos. De weg blijft bestaan. Op het deel van het DIC dat grenst aan de Fabriekstraat, verschijnen bedrijven met beperkte bouwhoogte (luchtvaartzone Kempen airport). De panden staan in een grid, aansluitend op dat van het bestaande bedrijfsterrein. Dit benadrukt de eenheid en er ontstaat een harmonisch geheel.</p> <p>De verbondenheid van Dorplein met de Zinkfabriek kan benadrukt worden door een openbaar plein aan te leggen op het contactpunt tussen het dorp en bedrijventerrein. Aan het open vennenlandschap ten zuiden van het terrein verandert ruimtelijk niets.</p>	<p>Gereleerd aan de oppervlakte is het DIC geschikt voor een bredere range aan zware bedrijven dan in het MMA.</p>
<p>Natuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de noordwest- en noordzijde worden natuurwaarden versterkt door gericht beheer van poelen en EHS-gebied aansluitend op de Loozerheide; • Het EHS-gebied aan de noordzijde van het terrein is beperkt toegankelijk voor het publiek. Op het terrein is een fietspad ontworpen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de noordwestzijde worden natuurwaarden versterkt door gericht beheer van poelen en de doorlopende groenstructuur naar de Loozerheide; • Langs de Hoofdstraat en Fabriekstraat komt bebouwing die met de representatieve zijde naar buiten is gekeerd; • Door boombeplanting van de overhoeken tussen de bebouwing krijgt het DIC vanaf de Hoofdstraat en Fabriekstraat een groene uitstraling.

Vraagstelling	MMA	VKA
Hoe kunnen met de ontwikkeling van het DIC de natuurwaarden versterkt worden?	<p>Door de gronduitgifte komen financiële middelen beschikbaar waarmee de natuur versterkt wordt. In het in bijlage 1 opgenomen Natuurcompensatieplan is beschreven op welke wijze dit in het VKA wordt gedaan. Het plan wordt opgenomen als onderdeel van het bestemmingsplan. Beschreven elementen van natuurversterking zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Compensatie van aantasting GHS natuur en GHS leefgebied • Compensatie GHS natuur 1:1 in nieuwe EHS natuur • Compensatie GHS leefgebied door kwalitatieve verbetering bestaande EHS • Uitvoering door Natuurmonumenten <p>In totaal wordt door de komst van het DIC € 2.750.000 geïnvesteerd in natuur.</p>	<p>Door de grote uitgeefbare oppervlakte genereert het VKA de meeste financiële middelen voor natuurversterking. De natuurversterking vindt plaats buiten het DIC.</p>
Hoe is het DIC inpasbaar in de gevoelige en waardevolle omringende natuur?	<p>Door de geringere oppervlakte uitgeefbaar bedrijventerrein komt in het MMA minder geld beschikbaar voor natuurversterking buiten het DIC. Echter binnen het MMA wordt ook binnen het DIC natuur versterkt.</p>	<p>Er is ruimte om de geluidscontour verder over het gebied te leggen, mits er minimaal 314 ha geschikt broedbiotoop beschikbaar blijft. Dan is er wettelijk gezien nog geen sprake van significant negatieve effecten. Negatieve effecten zijn dan wel aan de orde.</p> <p>Er wordt niet verwacht dat licht alléén leidt tot significant negatieve effecten. Wel is het belangrijk dat het areaal waarop de drempelwaarde voor licht wordt overschreden, niet groter wordt dan de verstoringcontour voor geluid.</p> <p>Depositie van gebiedsvreemde stoffen in Natura 2000-gebied "Weeter- en Budelerbergen & Ringselven" vanuit DIC wordt voorkomen door middel van technische maatregelen. Ook is hier bij de keuze van bedrijven al rekening mee gehouden.</p>

2.7 Conclusie

Uit de beoordeling blijkt dat - gelet op milieueffecten – het nulalternatief, voorkeursalternatief en meest milieuvriendelijk alternatief gelijk scoren. Het verschil ontstaat door sociaal-economische effecten. Zowel het VKA als het MMA scoren beter dan de autonome ontwikkeling. Gelet op de doelstelling van het DIC slaat de balans door naar het voorkeursalternatief: dat genereert in sterkere mate dan het MMA inkomsten om natuur te versterken, nazorg voor de voormalige stortplaats te bieden en de bedrijfspositie van Nyrstar te verbeteren, en leidt tot een duurzaam industriepark waar in absolute zin een grotere mate van industriële synergie dan in het MMA bereikt kan worden.

3 NATUUR

De Commissie kan zich niet vinden in de wijze waarop de effecten van licht en geluid op de omgevende natuurgebieden in kaart zijn gebracht en in de conclusies die aan deze bevindingen worden verbonden.

Toelichting: In hoofdstuk 2 van de voortoets geeft initiatiefnemer niet alleen helder aan welke natuurwaarden beschermd dienen te worden, maar ook wanneer sprake is van significant negatieve effecten. Maar bij de inventarisatie van de effecten voor geluid en licht wordt niet getoetst aan deze norm. Wel wordt op onnavolgbare wijze een vergelijking gemaakt tussen het 'maximaal toelaatbaar' te verstoren geschikt broedbiotoop voor kwetsbare soorten en de milieuruimte die nodig is voor het industriepark. Daaruit trekt initiatiefnemer de conclusie dat wettelijk gezien nog geen sprake is van significant negatieve effecten (hoofdrapport pag. 66). De Commissie is van oordeel dat een toets aan de norm de basis moet vormen voor de conclusie over significantie van effecten. Zo had voor Nachtzwaluw, Roodborsttapuit en Boomleeuwerik moeten worden nagegaan welk deel van de aanwezige broedterritoria als gevolg van het initiatief binnen de 47 dB-contour (Garniel et al., 2007) zijn te verwachten. Aan de hand van de, ten opzichte van de referentiesituatie, extra verstoorte territoria kan dan een significantiebepaling worden gedaan.

In reactie op deze opmerking is in de gemaakte Passende Beoordeling een licht gewijzigde insteek gekozen. Deze insteek wijkt in beperkte mate af van die in de voortoets. De Passende Beoordeling is een separaat document.

4 PASSENDE BEOORDELING

Omdat significant negatieve effecten niet zijn uit te sluiten is de Commissie van oordeel dat bij de herziening van het bestemmingsplan een plan-MER gevoegd dient te worden waarin een passende beoordeling is opgenomen.

Toelichting: Reeds in 2008, zowel in de voortoets als in de notitie 'Depositie en DIC', kwam initiatiefnemer tot de conclusie dat emissies van verzurende en vermestende stoffen een knelpunt vormen voor de ontwikkeling van het DIC en dat een passende beoordeling, dan wel verslechterings- of verstoringstoets, aan de orde was. Initiatiefnemer is van oordeel dat een dergelijk onderzoek onderdeel uitmaakt van de aanvraag van de Nbwetvergunning. Omdat het hier gaat om een wettelijk vast te stellen plan, dat activiteiten mogelijk maakt waarvoor – zo blijkt uit de voortoets – een passende beoordeling aan de orde is, dient die beoordeling opgenomen te worden in het MER. Mogelijke cumulatie met andere projecten die daadwerkelijk of nagenoeg zeker zullen worden gerealiseerd moet daarbij worden meegenomen. Voorbeelden zijn eventuele ontwikkelingen rond Kempen Airport, bedrijventerrein Airpark en recreatiepark Muzenrijk en waarvan sprake is op pag. 54 van het hoofdrapport. Omdat een passende beoordeling nodig is, is sprake van een plan-MER-plicht.

Verder is de conclusie dat technische oplossingen en synergie tussen de bedrijven significant negatieve effecten door emissies van verzurende en vermestende stoffen kunnen uitsluiten (hoofdrapport pag. 66) niet onderbouwd. De beschrijving van de mitigerende maatregelen ontbreekt.

In reactie op deze opmerking is een Passende Beoordeling gemaakt. De Passende Beoordeling is een separaat document.

5 EFFECT OP HABITATRICHTLIJNSOORTEN

De Commissie constateert dat het initiatief ontwikkelingen toestaat binnen de EHS en GHS waarvan het effect op de aanwezige habitatrictlijnsoorten onduidelijk is.

Toelichting: In het VKA neemt het areaal EHS binnen het plangebied af. Deze afname wordt elders gecompenseerd. Ook in het MMA blijft de EHS niet ongemoeid. Er zal bedrijvigheid in plaatsvinden en de EHS wordt plaatselijk verlegd. Het is de Commissie onduidelijk hoe met het afwegingskader van de EHS is omgegaan en hoe daar met de overheid over is gecommuniceerd. Het is onduidelijk in hoeverre er al overeenstemming bereikt is over een saldobenadering. Daarnaast is er sprake van habitatrictlijnsoorten als heikikker en kamsalamander. Het is de Commissie niet duidelijk hoe in het VKA en MMA de balans uitvalt voor deze soorten binnen het plangebied.

In een overeenkomst tussen Nystar, de gemeente Cranendonck, de provincie Noord-Brabant en Natuurmonumenten is invulling gegeven aan de wijze waarop compensatie van aangetaste EHS (en GHS leefgebied) plaatsvindt. Die overeenkomst is uitgewerkt in een Natuurcompensatieplan op hoofdlijnen en is als bijlage aan deze aanvulling op het MER gevoegd.

Het Natuurcompensatieplan wordt opgenomen als deel van het bestemmingsplan.

Kamsalamander

Ten aanzien van de kamsalamander merken we het volgende op:

Natura 2000-gebied "Weerter- en Budelerbergen & Ringselven" is onder andere aangewezen voor de Kamsalamander. Van de kamsalamander is uit de beschikbare bronnen niet bekend dat deze voorkomt op het DIC terrein. De kamsalamander stelt specifieke eisen aan zijn omgeving. Zo wordt de Kamsalamander voornamelijk geassocieerd met zwakgebufferde vennen, waarvan in de Passende Beoordeling is vastgesteld dat deze niet op het DIC terrein voorkomen.

De aanwezigheid van (kern)populaties van de Kamsalamander wordt, op basis van de beschikbare gegevens, uitgesloten. Overigens kent de Kamsalamander een sterk geïsoleerde populatie in het Ringselven (LNV, 2008). Migratie via het DIC terrein naar het omliggende Natura 2000-gebied is niet aan de orde.

Heikikker

Ten aanzien van de Heikikker moet worden opgemerkt dat de op DIC voorkomende individuen behoren tot een metapopulatie met kerngebieden ten zuidoosten en zuidwesten van het plangebied (Royal Haskoning, 2004). De op het eigendom van Nyrstar Budel (320ha) aanwezige vennen, vijvers en slootjes én landhabitats vormen geen verbinding tussen deze gebieden omdat de aanwezige habitats niet of nauwelijks geschikt zijn. Alle resultaten bijeen genomen lijkt het plangebied gebruikt te worden als een voortplantingsgebied voor de heikikker, echter met een relatief beperkt belang. Het landleefgebied bestaat waarschijnlijk vooral uit de bosplantsoenstrook aan de rand van het plangebied en het terreingedeelte in de noordwesthoek. Buiten het plangebied liggen meer wateren welke geschikt zijn als voortplantingsgebied. De noordwesthoek (16 ha) wordt bij de inrichting van het DIC ontzien en blijft natuur en zal verder ontwikkeld worden ten behoeve van het versterken van de potentiële natuurwaarden..

6

SAMENVATTING

De samenvatting is geen evenwichtige en volledige weergave van de bevindingen uit het bijlagenrapport en het hoofdrapport.

Toelichting: wat ontbreekt zijn:

- een meer evenwichtige weergave van de bevindingen over het onderwerp natuur waarin de conclusies van de voortoets/passende beoordeling zijn opgenomen;
- een beschrijving van de alternatieven die zich concentreert op de onderscheidende kenmerken
- een heldere relatie tussen de beschrijving van de milieueffecten en de scores in de tabel 'Vergelijking van de alternatieven'. op pag. 11 van de samenvatting.
- een beschrijving en verantwoording hoe de totaal afweging tot stand is gekomen.

In reactie op deze opmerking is een nieuwe samenvatting opgesteld. De samenvatting is een separaat document.

7 VESTIGINGSVOORWAARDEN

De Commissie mist heldere randvoorwaarden waaraan bedrijven die zich op het terrein van Nystar Budel willen vestigen moeten voldoen.

Toelichting: Het MER gaat op sommige plaatsen uit van zware en grootschalige industrie, terwijl elders wordt aangetoond dat het reëel is om uit te gaan van kleinschalige bedrijven uit de regio. Om synergie tussen bedrijven op het DIC te bereiken en een milieubelasting die lager is dan bij 'stand alone' bedrijven, moeten ze aan bepaalde randvoorwaarden voldoen. Zo onderschrijft de Commissie de waarneming dat het toevoegen van bedrijven die leiden tot synergie met de bestaande bedrijven, meer waarborg biedt voor het duurzaam in stand houden van het lopende, omvangrijke grondwatersanerings- en bewakingsprogramma. De beschrijvingen in het bijlagenrapport over de synergie tussen de aanwezige en mogelijke, nieuwe bedrijven geeft geen consistente schatting van de milieuwinst en de kostenbesparing die met het DIC zijn te behalen. De Commissie adviseert om duidelijke randvoorwaarden voor vestiging te formuleren die vervolgens te vertalen zijn naar het bestemmingsplan, zodat het optreden van andere of meer ongunstige effecten wordt voorkomen. Dit is des te belangrijker omdat uit het MER naar voren komt dat de behoefte aan ruimte voor (zware) industrie en de mogelijkheden om synergie te creëren heel onzeker zijn.

Algemeen

Bij de toelating van een (nieuwe)bedrijfsvestiging op het DIC wordt in eerste instantie getoetst aan de het Bestemmingsplan (o.a. Staat van Bedrijven). Daarnaast gelden een aantal voorwaarden die voortvloeien uit de synergie- en duurzaamheidsgedachte. Er vindt een geschiktheidsbeoordeling plaats met het oog op de gevoeligheid van de bewoonde omgeving en haar bewoners en natuur.

Per situatie wordt beoordeeld of een nieuwe vestiging aansluit bij de visie van het DIC en zo ja, hoe daar een passende invulling aan kan worden gegeven. In onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van specifieke criteria die daarbij aan de orde komen. In algemene termen gelden onderstaande voorwaarden.

- De milieuwinst en de economische voordelen van vestiging op het DIC ten opzichte van vestiging elders moeten bij elke nieuwe bedrijfsvestiging worden aangetoond;
- Nieuwe bedrijven sluiten aan op de bestaande energie-infrastructuur en conformeren zich aan de afspraken (energie-efficiency) die met betrekking tot elektriciteit- en aardgasverbruik zijn gemaakt;
- Nieuwe bedrijven krijgen te maken met beperkingen t.a.v. grondwateronttrekking in verband met het functioneren van het GBS. Inzet van gezuiverd effluent, hemelwater of E-water zal worden gestimuleerd;
- Er wordt gesteld dat bedrijven diensten moeten afnemen van het bedrijventerreinmanagement (met name vaste en verplichte diensten).

Beoordelingscriteria algemeen		Beoordelingscriteria bij vestiging op DIC
Item	Exposed	
Geluid	Omwonenden	Bij de keuze voor de vestiging van een bedrijf zal per situatie een keuze gemaakt worden voor de plek van vestiging op het DIC. Immers de beschikbare geluidsruimte moet op een optimale wijze benut worden. Waar mogelijk moet de afscherpende werking van hogere installaties en gebouwen benut worden. Geluidsruimte kan gevonden worden in reductie c.q. afscherming van bestaande geluidsbronnen, bijvoorbeeld door een aarden wal.
	Natuur	
Trillingen	Omwonenden	Installaties dienen zo te functioneren dat op de grens van elke inrichting het trillingsniveau acceptabel is. Effect naar omgeving c.q. natuur is niet acceptabel.
	Natuur	
Licht	Omwonenden	Lichtuitstraling naar omgeving beperken door maatregelen aan de bron.
	Natuur	
Stofemissies	Omwonenden	Stofemissies dienen te voldoen aan wet- en regelgeving. Toetsing aan IPPC, BAT/BREF en Ner.
	Natuur	
Overige emissies naar de lucht	Omwonenden	Bij verzurende emissies wordt getoetst aan de uitgangspunten zoals in het MER genoemd worden.
	Natuur	
Verkeer	Omwonenden	Van vervoerders wordt geëist de nieuwe toegang tot het bedrijventerrein te gebruiken. De nieuwe toegang en exit van het bedrijventerrein ontlast de Hoofdstraat.
	Natuur	
Energie-synergie		Bedrijven verbinden zich aan de energie installatie van het bestaande bedrijf.
Producten-synergie		Bedrijven die op vlak van producten synergievoordelen boeken hebben voorrang.
Halfproducten-synergie		Bedrijven die op vlak van halfproducten synergievoordelen boeken hebben voorrang.
Hergebruik		Nieuwe bedrijven conformeren zich aan het maximaal hergebruik van afvalstromen
Waterhuishouding		Bedrijven moeten E-water benutten (kanaalwater)

De Commissie heeft behoefte aan aanvullende informatie over de mogelijke interactie tussen het initiatief en Kempen Airport.

Toelichting: Het MER beperkt zich tot het vermelden van de randvoorwaarde dat de voorschriften voor hoogtebeperkingen van bebouwing moeten worden toegepast. Hoe het initiatief zich verhoudt tot een veilige bedrijfsvoering van Kempen Airport wordt niet duidelijk.

Mocht het initiatief consequenties hebben voor die bedrijfsvoering, zoals aangegeven in de zienswijze van Kempen Airport van 26 januari, dan kan dit onder andere gevolgen hebben voor (de verdeling van) de geluidsbelasting en dient dat in het MER in kaart te worden gebracht.

Kempen Airport

Het huidige bedrijventerrein is ca 750 meter verwijderd van het vliegveld Kempen Airport. Door de nieuwe Regeling burgerluchthavens en militaire luchthavens (RBML) wordt de provincie bevoegd gezag van onder meer Kempen Airport. De RBML is op 1 november 2009 in werking getreden. De provincie krijgt, nadat de Minister van Verkeer en Waterstaat een omzettingsbesluit heeft genomen (artikel X RBML), nieuwe luchtvaarttaken voor de burgerluchtvaart, bestaande uit het afgeven van luchtvaartbesluiten, luchthavenregelingen en eventuele ontheffingen. Met andere woorden, zodra het omzettingsbesluit is vastgesteld, wordt de provincie bevoegd gezag voor Kempen Airport, en kan het vóór 1 november 2014 een luchthavenbesluit of luchthavenregeling voorbereiden.

Regels voor geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit, hoogtebeperkingen maken hiervan onderdeel uit. Met haar nieuwe taken krijgt de provincie ook de bevoegdheid om te beslissen over de (risico)ruimte die wordt gegeven aan burgerluchtvaartactiviteiten (van belang in het kader van externe veiligheid). Op dit moment heeft de Minister nog geen omzettingsbesluit genomen.

In Tabel 8.1 is het beleid van de nieuwe RBML opgenomen. Voor wat betreft de definitie van kwetsbare en beperkt kwetsbare bestemmingen wordt aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De definitieve invulling hiervan door de provincie Noord-Brabant moet nog plaatsvinden. Onderstaande tabel geeft een wensbeeld weer.

Tabel 8.1: Externe veiligheidsbeleid nieuwe RBML

Regime	Kwetsbare bestemmingen	Beperkt kwetsbare bestemmingen	Overige bestemmingen
Regime t.a.v. PR 10 ⁵ contour	Stoop, tenzij bewoners niet willen vertrekken Geen nieuwbouw	Bestaand kan blijven staan, alleen vervangende nieuwbouw mogelijk met vvgb*	Nieuwbouw alleen mogelijk met vvgb
Regime t.a.v. PR 10 ⁶ contour	Geen nieuwbouw, tenzij vvgb bij onderstaande situaties**	Nieuwbouw alleen met vvgb	Nieuwbouw alleen met vvgb

*: verklaring van geen bezwaar

** : wet nieuwbouw:

- Bedrijfswoningen (indien noodzakelijkheid kan worden aangetoond)
- Bij nieuwbouw op een open plek in de bestaande bebouwing.
- Bij verandering van de bestemming van een gebouw, of
- Bij verplaatsing van een woning of een kwetsbaar gebouw naar een minder risicodragende locatie binnen het gebied.

Tussen Kempen Airport en Nyrstar zijn in maart 2010 gesprekken gevoerd met betrekking tot het realiseren van een bebouwingsvrije zone over een gedeelte van het DIC die in de toekomst zou kunnen dienen als "noodlandingsbaan". Vanuit Nyrstar is aangegeven dat er mogelijkheden zijn om op het tracé van de hoofdweg over het DIC een dergelijke zone in te richten, waarbij de weg dan zo breed mogelijk wordt uitgevoerd, inclusief fietspaden, berm, leidingstroken e.d.. Hiermee zou dan een bebouwingsvrije zone van zo'n 50 meter breed gerealiseerd kunnen worden. Kempen Airport heeft aangegeven echter behoefte te hebben aan een bebouwingsvrije zone van ca. 300 meter.

De twee partijen zijn dus wel in overleg over de realisatie van een passende oplossing, maar hebben elkaar nog niet helemaal gevonden. In dat kader is door de gemeente overleg gevoerd met de provincie (als bevoegd gezag inzake het RBML) om te bezien hoe een dergelijke strook ingericht zou moeten worden, welke afmetingen deze zou moeten hebben en hoe deze strook zich verhoudt tot de bestaande externe veiligheidszones. Op deze vragen heeft de provincie vooralsnog geen antwoord. Zij gaan echter in voerleg met de Inspectie van Verkeer en Waterstaat en zullen daar z.s.m. op terugkomen.

Bijlage 1 Natuurcompensatieplan

№	omschrijving	omschrijving	omschrijving
1	...	...	...
2	...	...	...
3	...	...	...
4	...	...	...
5	...	...	...
6	...	...	...
7	...	...	...
8	...	...	...
9	...	...	...
10	...	...	...
11	...	...	...
12	...	...	...
13	...	...	...
14	...	...	...
15	...	...	...
16	...	...	...
17	...	...	...
18	...	...	...
19	...	...	...
20	...	...	...
21	...	...	...
22	...	...	...
23	...	...	...
24	...	...	...
25	...	...	...
26	...	...	...
27	...	...	...
28	...	...	...
29	...	...	...
30	...	...	...
31	...	...	...
32	...	...	...
33	...	...	...
34	...	...	...
35	...	...	...
36	...	...	...
37	...	...	...
38	...	...	...
39	...	...	...
40	...	...	...
41	...	...	...
42	...	...	...
43	...	...	...
44	...	...	...
45	...	...	...
46	...	...	...
47	...	...	...
48	...	...	...
49	...	...	...
50	...	...	...

Bijlage 1 Natuurcompensatieplan

De afbeelding toont een tabel met 4 kolommen en 50 rijen. De kolommen zijn: 1. Nummer (1-50), 2. Omschrijving (beschrijving van de compensatie), 3. Omschrijving (andere details), 4. Omschrijving (verder details). De rijen bevatten specifieke gegevens over natuurcompensatie, zoals soorten, locaties en hoeveelheden. Het document is een aanvulling op het MER DIC rapport.

Natuurcompensatieplan op Hoofdlijnen Duurzaam Industriepark- Cranendonck

20091203

03 december 2009

Natuurcompensatieplan op hoofdlijnen voor het Duurzaam Industriepark Cranendonck (DIC).

Status van dit natuurcompensatieplan of hoofdlijnen.

Het plan-initiatief tot het ontwikkelen van het Duurzaam Industriepark Cranendonck (DIC) in het noordelijke deel van het eigendom van Nyrstar (voormalig Zinifex) leidt tot een compensatieverplichting, die in het kader van de bestemmingsplanprocedure zal worden geborgd. Het compensatieplan zal als onderdeel van het bestemmingsplan worden opgenomen.

De stuurgroep DIC (met bestuurlijke verantwoordelijkheid) heeft aan de provincie Noord-Brabant en aan Natuurmonumenten verzocht om in coproductie te komen tot een natuurcompensatieplan. Omdat er nog onderzoeken lopen is ervoor gekozen om dit natuurcompensatieplan op hoofdlijnen op te stellen. Op basis hiervan wordt later, onder verantwoordelijkheid van Nyrstar Budel B.V. ("Nyrstar"), door Natuurmonumenten een gedetailleerd natuurcompensatieplan geschreven. (In eerste instantie zal dit per onderdeel gedetailleerd worden beschreven en besproken, uiteindelijk worden alle onderdelen vastgelegd in detail-plannen).

Tijdens het onderzoeken van de inhoudelijke en juridische mogelijkheden voor het opstellen van een compensatieplan op dit moment is gebleken dat enkele beleidsontwikkelingen van grote invloed zullen en moeten zijn voor het inzetten van compensatie in het door de stuurgroep DIC aangegeven zoekgebied. Deze beleidsontwikkelingen betreffen

- het op te stellen beheerplan voor Natura 2000 gebied Ringselven e.o. , waarbij tevens bepaald wordt welke maatregelen vanuit de Kader Richtlijn Water (KRW) noodzakelijk zijn. Dit beleid is ingezet vanuit rijksverantwoordelijkheid.
- de inrichting van de EHS in het prioritair gebied van de natte natuurparel Ringselven. Dit beleid is ingezet vanuit provinciale verantwoordelijkheid.

Aangezien de hiervoor genoemde beleidsontwikkelingen inmiddels globaal hebben geleid tot het aangeven van te treffen maatregelen, is het in deze fase niet doelmatig een gedetailleerd natuurcompensatieplan te willen vaststellen. Het vaststellen van een dergelijk compensatieplan zou zelfs kunnen leiden tot maatregelen die strijdig blijken te zijn met bovenstaande twee beleidskaders. Daarmee is het nu nog niet mogelijk een gedetailleerd compensatieplan op te stellen.

Een aanvullende factor voor het opstellen van een gedetailleerd natuurcompensatieplan is het door de stuurgroep DIC vastgestelde streven naar een robuuste natuurstructuur in de omgeving van het DIC, om op deze wijze inhoud te geven aan duurzaamheid in de Telos driehoek (People, Planet, Profit). Het uitwerken van de ecologische sector van de driehoek, o.a. door het zoeken naar draagvlak bij andere deelnemende partijen in het gebied biedt grote kansen. Verder zal het verkrijgen van co-financiering, ter versterking van de robuuste structuur, bij deze partijen meer tijd vragen dan momenteel beschikbaar is in de voorbereiding voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Vandaar dat wordt voorgesteld dit natuurcompensatieplan een plan of hoofdlijnen te laten zijn en als zodanig onderdeel te laten uitmaken van het bestemmingsplan van de gemeente Cranendonck voor het DIC. Dit plan op hoofdlijnen zal daarmee de status hebben van het vereiste natuurcompensatieplan in de bestemmingsplanprocedure en in de MER procedure.

Voorstel voor het proces.

Het opstellen van een gedetailleerd uitvoeringsgereed natuurcompensatieplan is nu niet mogelijk. Dit houdt in dat tussen partijen afspraken gemaakt dienen te worden over de termijn na het vaststellen van het bestemmingsplan.

De afspraken:

1. Provincie sluit een overeenkomst met Nyrstar over opleggen (financiële) verplichtingen natuurcompensatie;
2. Nyrstar sluit als verantwoordelijke een overeenkomst met Natuurmonumenten over de uitvoering, de overdracht grond en afwenteling aansprakelijkheid natuurcompensatie;
3. Provincie maakt afspraken met gemeente(n) t.b.v. het planologisch veiligstellen van de natuurcompensatie;
4. Er wordt een overeenkomst opgesteld over het onderbrengen van gelden van natuurcompensatie (€2,75 miljoen) in een fonds, dat door de provincie wordt gecontroleerd.

In de overeenkomsten wordt kort samengevat geregeld:

- De financiële beschikbaarstelling door Nyrstar en de gemeente Cranendonck ten behoeve van het realiseren van het natuurcompensatieplan, ter grootte van het plafondbedrag;
- Verantwoordelijkheid voor uitvoering van het natuurcompensatieplan door Nyrstar ;
- Het opnemen van een termijn van maximaal 5 jaar na vaststelling van het Bestemmingsplan, om het natuurcompensatieplan in detail op te stellen en uit te voeren;
- Het formeren en opnemen van een projectgroep met als doel het compensatieplan in een robuuste structuur en passend binnen de genoemde beleidskaders van Natura 2000/KRW en natte natuurparel te realiseren. De projectgroep wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de Provincie, Gemeente, Nyrstar en Natuurmonumenten eventueel aangevuld met agendaleden van andere instanties zoals bijv. Waterschappen.

Risico's en overige te beoordelen onderwerpen in het kader van de natuurcompensatie.

- Afdoende juridische borging van dit natuurcompensatieplan op hoofdlijnen.

In dit stadium is het natuurcompensatieplan op hoofdlijnen nog niet juridisch getoetst.

Dit zal dienen te gebeuren en zal vervolgens een vertaling moeten krijgen in af te sluiten contracten.

- Wens van Natuurmonumenten om vooruitlopend op het vaststellen van een gedetailleerd natuurcompensatieplan alvast onderdelen van de natuurcompensatie te gaan realiseren en de wens tot het inkaderen van financiële risico's die hiermee gepaard kunnen gaan.

De in te stellen projectgroep kan zich beraden over de onderdelen van het compensatieplan die in ieder geval niet ter discussie kunnen staan en daarmee al gerealiseerd kunnen worden. Tevens wenst Nyrstar en van daaruit ook Natuurmonumenten de garantie niet voor een hoger bedrag dan het plafondbedrag te kunnen worden aangesproken. Dit kan worden geborgd door te bepalen dat indien nieuw te realiseren EHS een hoger bedrag zal vereisen dan het opgenomen standaardbedrag, dat dit hogere bedrag in mindering zal worden gebracht bij het kwalitatieve deel van de compensatieverplichting.

- Afstemming met andere bepalende actoren voor het natuurcompensatieplan zoals gemeente Weert en provincie Limburg.

Het zoekgebied voor de natuurcompensatie strekt zich ook uit over de gemeente Weert in de provincie Limburg. Hiermee zullen beide overheden in moeten stemmen met het toepassen van natuurcompensatie op het aangegeven grondgebied. De intentie van beide overheden is om gelegenheid te geven voor de gewenste compensatie. Juridisch dient dit nog te worden geborgd in de op te stellen overeenkomsten.

Aanleiding en kader voor het natuurcompensatieplan.

GS hebben op 13 februari 2007 ingestemd met de wenselijkheid van het ontstaan van een DIC in het noordelijke deel van het bedrijventerrein van Nyrstar. Als onderdeel van de instemming is een globaal natuurcompensatieplan vastgesteld om de aan te tasten GHS te compenseren. Door de invulling van de compensatie dient een versterking van de robuuste natuurstructuur in en om de Natura 2000 gebieden in de omgeving van het DIC tot stand te komen. Hierbij is de Beleidsregel natuurcompensatie leidend. Tevens is bestuurlijk ingestemd met het op onderdelen afwijkend omgaan met de Beleidsregel. Nyrstar heeft de opdracht het compensatieplan verder in detail uit te werken gedelegeerd aan Natuurmonumenten.

Dit natuurcompensatieplan op hoofdlijnen zal onderdeel zijn van het op te stellen bestemmingsplan voor het DIC en in bestemmingsplankader worden getoetst en vastgesteld.

Een deel van de compensatie zal door Nyrstar gerealiseerd worden door inbreng van daarvoor in aanmerking komend eigen terrein. Aan de resterende compensatieverplichting is een financieel plafond vastgesteld. Binnen dit plafond dient het compensatieplan gestalte te krijgen. Dit plafond bedraagt € 2.750.000,-

GS hebben uitgesproken dat er twee belangrijke elementen ten behoeve van de robuuste natuurstructuur van belang zijn. Dit is op de eerste plaats het planologisch wijzigen van de bestemming van de klaarvijvers van bedrijventerrein in natuur met daarbij het opzetten van een duurzaam ecologisch beheer. Op de tweede plaats het creëren van samenhang in eigendom en/of beheer in het gehele aaneengesloten gebied. Dit eigendom en beheer zou zoveel mogelijk moeten plaatsvinden door één natuurbeheerder, conform GS beleid.

In dit natuurcompensatieplan op hoofdlijnen worden de eisen voor aankoop en inrichting van de compensatienatuur beschreven en wordt richting gegeven aan de gewenste invulling die later in het gedetailleerde natuurcompensatieplan zoals hierboven beschreven wordt uitgewerkt.

Compensatieverplichting.

Voor de inrichting van compensatienatuur wordt uitgegaan van standaard bedragen.

Voor de aankoop van grond is per hectare gerekend met € 35.000,- en voor de inrichting met € 15.000,-. Per hectare is daarmee een standaard bedrag van € 50.000,- gemoeid.

Het plan van eisen zal duidelijkheid moeten geven in het evenwicht tussen enerzijds de hoge kwalitatieve eisen die voor de versterking van de robuuste natuurstructuur zijn gesteld en anderzijds het financiële plafond dat is vastgesteld en dat niet kan worden overschreden.

In het DIC terrein is ongeveer 16 ha in de noordwesthoek uitgezonderd van beschikbaarheid voor bedrijventerrein (zie bijlage). Dit terreindeel zal worden bestemd tot natuur. Het resterende DIC terrein bestaat hiermee 109 ha.

Uit de voorziene omvorming van het DIC terrein volgt een compensatieverplichting. Deze compensatieverplichting is gebaseerd op de aantasting van GHS natuur en GHS landbouw op basis van het Streekplan 2002. In het "natuurontwikkelings- en compensatieplan" dat in 2006 in de Stuurgroep DIC is vastgesteld is de compensatieverplichting vastgelegd.

Compensatieverplichting uit Natuurontwikkelingsplan- en compensatieplan :

<i>Oppervlakte eenheid</i>	<i>oppervlakte</i>	<i>Compensatie + toeslag volgens beleid</i>
GHS natuur	50,8	50,8 + 16,9 = 67,7 ha.
GHS leefgebied	13,8	1/4 x 13,8 = 3,5 ha.

Waarvan compensatie voor de stort:

<i>Oppervlakte eenheid</i>	<i>oppervlakte</i>	<i>Compensatie + toeslag volgens beleid</i>
GHS natuur	11,0	11,0 + 3,7 = 14,7 ha

Compensatie exclusief de stort:

<i>Oppervlakte eenheid</i>	<i>oppervlakte</i>	<i>Compensatie + toeslag volgens beleid</i>
GHS natuur	39,8	39,8 + 13,2 = 53,0 ha
GHS leefgebied	13,8	1/4 x 13,8 = 3,5 ha

De compensatie (exclusief het door Nyrstar in te brengen eigen terrein) kan worden bekostigd uit een in te stellen fonds. Dit fonds wordt gevuld door:

- Opbrengst van verkoop van eigendommen (natuurgebied) van Nyrstar aan Natuurmonumenten met een oppervlakte van ongeveer 215 ha met een financiële tegenwaarde van € 2.000.000,=
- Opbrengst van verkoop van ongeveer 150 ha. bossen van gemeente Cranendonck aan Brabants Landschap met een financiële tegenwaarde van € 750.000,-

In het Natuurontwikkelingsplan- en compensatieplan is verder voorzien dat:

- De oppervlakte aangetaste GHS 1:1 wordt gecompenseerd in nieuwe natuur (EHS)
- De oppervlakte toeslag en de oppervlakte compensatie voor GHS leefgebied wordt gecompenseerd door bestaande EHS kwalitatief te verbeteren.
- Het deel van de 1:1 compensatie zal worden gerealiseerd in bestaand GHS leefgebied van de Ringselven Oost . De oppervlakte hiervoor beschikbaar, is 30,0 ha.
- Door zojuist genoemde compensatie in Ringselven Oost zal bestaand leefgebied in Ringselven Oost elders moeten worden gecompenseerd. Dit levert een vervangende compensatieopgave op van 25 % van 30 ha = 7,5 ha.

De kaders voor dit compensatieplan zijn tot stand gekomen na langdurig overleg tussen betrokken partijen. Hierbij is besloten dat het DIC plangebied, op een hoek van 16 ha.

na, geheel zal worden bestemd als bedrijventerrein. Op deze omvang is de compensatie berekend. Dit houdt in dat omgerekend 78,7 ha (71,2 vanwege het DIC terrein en 7,5 ha vanwege de additionele compensatie vanuit Ringselven Oost) zal worden gecompenseerd. Ook indien de realisatie van het DIC in fasen tot stand zal komen, moet de compensatieverplichting toch in zijn geheel worden gerealiseerd binnen de te stellen termijn.

Alleen in het geval dat de bestemming bedrijventerrein voor een geringere oppervlakte in het DIC plangebied zal worden vastgesteld, zal de compensatieoppervlakte eveneens kleiner zijn.

De totale compensatieopgave zal worden uitgevoerd door Natuurmonumenten. Deze opgave heeft tevens een geldelijke equivalent. In onderstaand schema is dit aangegeven.

De natuurcompensatie voor het DIC terrein bedraagt in totaal 71,2 ha. Vervolgens wordt door Nyrstar 30 ha in oppervlakte ingebracht. Deze 30 ha brengt op zich 7,5 ha compensatie verplichting met zich mee. Uiteindelijk resteert nog $71,2 - 30 + 7,5$ is 48,7 ha compensatie. Initiatiefnemer Nyrstar € 2.000.000,- en de gemeente Cranendonck € 750.000,- uit de verkoop van gronden aan Natuurmonumenten resp. Brabants Landschap beschikbaar stellen op het moment dat het bestemmingsplan voor het DIC van kracht wordt.

In het proces voor de realisatie van het compensatieplan is al in vroegtijdig stadium gekozen voor een ruime interpretatie van de provinciale beleidsregel natuurcompensatie. Dit heeft het proces sterk bevorderd en maakt de ecologische impuls mogelijk die in het gebied past.

Het netto te leveren bedrag in cash van € 2.750.000,- van het in te stellen compensatiefonds is daarbij gelijktijdig het minimum en het maximumbedrag. Daarmee is dit bedrag ook het plafondbedrag. Dit bedrag is afgestemd op de kosten van 48,7 ha compensatie à € 50.000,- (€ 2.435.000,-) en een additioneel bedrag voor inrichting van Ringselven Oost à € 315.000,-. Hierbij wordt opgemerkt dat kosten die samenhangen met de procedure voor de bestemmingsplannen DIC en natuurcompensatie buiten deze kosten vallen.

Het in te brengen compensatiebedrag in cash (€ 2.750.000,-) is gesplitst in een kwantitatief en een kwalitatief deel. Het kwantitatieve deel (aankoop en inrichting 20,8 ha + inrichting Ringselven Oost) bedraagt € 1.355.000,- en wordt volgens de beleidsregel natuurcompensatie ingevuld. Dit deel ligt vast. De invulling wordt gerealiseerd door externe landbouwgrond aan te kopen en in te richten. Daarnaast wordt het andere deel (€ 1.395.000,-) kwalitatief ingezet in de vorm van het verbeteren van bestaande EHS. Er kan uitrust plaatsvinden van het kwalitatieve deel naar het kwantitatieve deel. Andersom kan niet.

Het kwalitatieve deel (€ 1.395.000,-) bestaat uit het verbeteren van de kwaliteit van bestaande natuur in een zoekgebied, met een tegenwaarde in oppervlakte van 27,9 ha. Het betreft toeslag voor EHS compensatie en de compensatie van GHS leefgebied.

Compensatieopgave :

<i>Opgave</i>	<i>Toelichting</i>	<i>Financiële tegenwaarde</i>
Inrichten Ringselven Oost	Ringselven Oost vertegenwoordigd 30 ha GHS en 20 ha EHS.	€ 315.000,-

Aankoop en inrichting 20, 8 ha landbouwgrond voor externe kwantitatieve compensatie.	11 ha. aankopen en inrichten vanwege compensatie terrein stortplaats	€ 550.000,-
	9,8 ha. aankopen en inrichten vanwege resterende compensatieplicht. (50,8 – 11,0 – 30,0 = 9,8 ha).	€ 490.000,-
Kwalitatieve inrichting bestaande natuur	Toeslag GHS vanwege stort (16,9 ha à € 50.000,-)€ 845.000,- Toeslag voor verplaatsen 30 ha GHS vanwege Ringselven Oost (7,5 ha nieuwe EHS à 50.000,-) = € 375.000,- Compensatie voor GHS leefgebied (3,5 ha à 50.000) € 175.000,-	€ 1.395.000,-
Totaal		€ 2.750.000,-
Beschikbaar		€ 2.750.000,-

Visie op natuurcompensatie in het zoekgebied.

De Ringselvennen

Het Ringselven-complex incl. De Hoort vormt van oudsher een groot aaneengesloten moerasgebied dat fungeert als bron van de Tungelroyse beek. Het wordt gevoed vanuit het stroomgebied van de Hamonterbeek in Vlaanderen. Vanuit de Hamonterbeek in Vlaanderen wordt water ingelaten in De Hoort. Van daaruit stroomt het verder naar de westpunt van het Ringselven. Het Ringselven is door de Havenweg in tweeën gedeeld. Via overlaten zijn de delen echter nog wel verbonden.

Het vanuit België ingelaten beekwater is relatief voedselrijk en biedt daarmee vooral ruimte voor snelgroeiende planten zoals riet. De Ringselvennen zelf vormen een grote, ondiepe laagte die veel regenwater vasthoudt en als gevolg daarvan van nature een stuk voedselarm is dan de Hamonterbeek. Door de inlaat van water vanuit deze beek was er echter nooit sprake van een volledig voedselarm ven, maar van een gradiënt in voedselrijkdom: Voedselrijk ter hoogte van De Hoort en het noordelijk deel van het Ringselven (plaatselijk bekend als de Zwempeel), matig voedselrijk ter hoogte van Ringselven-zuid (plaatselijk bekend als de Vispeel) en oost en echt voedselarm ter hoogte van de natte heide oostelijk van Ringselven-oost. Dit is de plek waar de Tungelroyse Beek tegenwoordig goed herkenbaar is in het landschap, maar waar vroeger meer sprake was een wat diffusere stroming in een venige laagte omgeven door natte heide. De natte heide liep nog verder door naar het oosten en noorden, alwaar de situatie geleidelijk droger werd. Dit laatste is ook nu nog het geval.

Al met al was dus sprake van het hele spectrum van voedselrijk naar voedselarm en van nat naar droog en aangezien het een aaneengesloten geheel betrof, konden dieren en planten zich vrijelijk over deze gradiënt bewegen en de voor hen meest geschikte plekken bezetten. Deze situatie bood kansen voor soorten die uiterst kritisch zijn wat betreft hun voorkeuren: deze konden bij veranderingen in de omgeving namelijk gewoon mee opschuiven.

Dit type ecosysteem is zeer karakteristiek voor Brabant. Vroeger kwam het ook op diverse andere plekken in de provincie voor. Nu is de volledige gradiënt alleen nog aanwezig in het Grevenschutven. Dit ven is dan ook vermaard onder natuurliefhebbers

vanwege de bijzondere flora en fauna, met onder meer tot de verbeelding sprekende soorten als plat blaasjeskruid, beenbreek, speerwaterjuffer, gevlekte witsnuitlibel, gevlekte glanslibel, woudaapje, roerdomp en diverse met uitsterven bedreigde spinnen en macrofaunasoorten.

Enkele jaren geleden is vastgesteld dat het op de Malpie voorlopig erg moeilijk zal worden om het systeem in volle glorie te herstellen. Voor de Ringselven zijn de mogelijkheden voor volledig systeemherstel nog niet onderzocht. Toch lijken de karakteristieken zoals deze uit de verkende rapporten naar voren komen gunstig. Daarbij geldt als extra positief punt dat diverse karakteristieke soorten al bij de Ringselven zijn gesignaleerd, zoals woudaapje, roerdomp en gevlekte glanslibel.

De natuurcompensatie voor het DIC biedt een uitgelezen kans om het watersysteem van het Ringselven te optimaliseren en het brongebied te herstellen. Het is daarbij ook mogelijk om het watersysteem flexibeler te maken, zodat kan worden ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen in België en gewijzigde afvoerdynamiek als gevolg van klimaatverandering.

Wat is er nodig?

Een groot deel van de gewenste gradiënt in voedselrijkdom is vermoedelijk al aanwezig. De belangrijkste knelpunten zijn waarschijnlijk:

- Het veiligstellen van de waterkwaliteit- en kwantiteit (met een nadruk op de wateraanvoer vanuit de Hamonterbeek en de Zuid-Willemsvaart en het in goede banen leiden van de koelwater inname van de fabriek).
- Het opheffen van de barrière die het Ringselven Oost + omgeving momenteel vormen. Het gebied van de Havenweg oostwaarts tot aan de oostelijke Loozerheide is qua inrichting in de loop der tijd sterk gewijzigd en past nu niet meer in de geschetste gradiënt.

Met name dit laatste punt komt ook overeen met het doel om Ringselven Oost te herinrichten om het een belangrijk onderdeel te laten zijn van de verbinding tussen de Natura-2000-gebieden waartoe het Ringselven en de Loozerheide behoren.

Om deze herinrichting optimaal te maken is echter een gedetailleerde analyse nodig van de waterhuishouding van het gebied als geheel, aangezien dit juist de sleutelfactor is die verantwoordelijk is voor de hoge natuurwaarden. Het Ringselven oostvormt hierin geen geïsoleerde, los te ontwikkelen eenheid. Een analyse van de waterhuishouding kan deels op basis van beschikbare meetgegevens, maar zal deels ook gebaseerd moeten worden op aanvullende metingen in het veld.

Verder dient er meer kennis te komen van de aanwezige flora en fauna in het Ringselvengebied. Dit geeft inzicht in de huidige milieuomstandigheden ter plaatse, maar ook geeft het de mogelijkheid om de verbindingzone optimaal in te richten voor de soorten die er uiteindelijk gebruik van moeten gaan maken. Op dit moment is er met name gedetailleerde kennis aanwezig van het DIC-terrein zelf. De informatie van de gebieden daaromheen is veel globaler vastgelegd in de rapporten en ook enigszins verouderd.

De aanvullende gegevens zullen gedeeltelijk in het kader van een quick scan voor natuurplek Ringselven door het waterschap de Dommel worden opgeleverd.

Het is mogelijk dat daarnaast nog aanvullend onderzoek moet worden uitgevoerd.

Aan het einde van 2007 is vanuit het kader van het beheerplan voor het Natura 2000 gebied Ringselven een bijeenkomst gehouden over de gewenste ecohydrologische inrichting van het gebied.

Hieruit kwamen enkele aanbevelingen naar voren:

- Verbetering van de waterkwaliteit door verminderen van de nutriënteninput door zuinig om te gaan met het ingelaten (eutrofe, voedselrijk) water. De koelwaterinname van Nyrstar vanuit het Ringselven is nagenoeg geheel afgebouwd, op

dit ogenblik wordt nog een beperkte hoeveelheid water vanuit het Ringselven ingenomen voor suppletie van een open koelwatersysteem dat over de koelwatervijver circuleert. Nagegaan moet worden of de nu nog ingenomen hoeveelheid suppletiewater relevant is in het kader van de hydrologie van het Ringselven, zo ja dan zou Nyrstar in de toekomst al haar koelwater uit het nabije kanaal moeten halen. Zo blijft er nog meer gebiedseigen venwater beschikbaar voor het Ringselven. Verder zou het in te laten water vanuit de Hamonterbeek door een helofyterfilter moeten lopen. Hierdoor wordt ook slib vanuit de Maas afgevangen. De omliggende landbouwgronden zouden minder bemest moeten worden. En tenslotte zou het zuidelijke deel van het Ringselven geïsoleerd moeten worden voor het voedselrijke ingelaten water. De uitlaat van het Ringselven naar Ringselven Oost zou daarom verplaatst moeten worden naar het noordelijke deel van het Ringselven.

- Versterken van de kwelinvloed die optreedt in de gehele kanaalzone. Dit is water van goede kwaliteit en kan bijdragen aan de na te streven gradiënt in het Ringselven.

Bovenstaande visie op het gebied Ringselven en omgeving houdt voor dit compensatieplan het volgende in:

- Er liggen grote ecohydrologische kansen voor systeemherstel van de Ringselven en omgeving. Het Ringselven en Ringselven Oost zijn een eenheid, die hersteld moet worden. Het kunstmatig ingrijpen in Ringselven Oost ligt niet direct voor de hand.
- De verstoring van het natuurlijke systeem door voedselrijk water vanuit de Hamonterbeek dient tegengestaan te worden.
- Er zullen alternatieven ingebracht kunnen worden voor het in nemen van de koelwatersuppletie ten behoeve van Nyrstar.

De kwelpotenties zullen verder benut moeten worden.

Plan van eisen voor het natuurcompensatieplan

Besteding van gelden.

Het vastgestelde en beschikbare bedrag van € 2.750.000,- waarmee het "externe" deel van de compensatie opgave wordt uitgevoerd zal volledig besteed moeten worden. De besteding dient inzichtelijk te worden gemaakt aan de provincie Noord-Brabant vanwege de toetsing aan de beleidsregel natuurcompensatie. Ook externe partijen wensen inzicht te verkrijgen in de uitvoering van de ecologische component van het integrale plan DIC.

Realisatietermijn.

Vanuit oogpunt van beheersing van kosten is het daarbij zaak om in principe een termijn voor realisatie van de compensatie in acht te houden. Een redelijke termijn bedraagt maximaal 5 jaar vanaf het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan DIC.

Monitoring compensatie.

Voor de monitoring van de compensatie verwijzen wij naar de beleidsregel natuurcompensatie. De uitvoering van de compensatie wordt contractueel door Nyrstar opgedragen aan Natuurmonumenten. Deze organisatie wordt daar mee tevens verantwoordelijk voor monitoring en rapportage aan de provincie Noord-Brabant. Een termijn van 5 jaar voor realisatie wordt daarbij vastgelegd.

Mogelijkheid van co-financiering.

Deze mogelijkheid kan door het genereren van extra middelen bovenop het compensatiebedrag, bijdragen aan de compensatie met een hogere natuurkwaliteit. Mogelijke subsidiebronnen kunnen zijn: bijdrage ontsnippering kanalen RWS, ontsnippering gemeentelijke wegen, ILG gelden voor waterkwaliteit en verdrogingsbestrijding, venherstel. Hiermee kunnen ontsnipperingsmaatregelen bij de Havenweg of de Kempenweg langs het kanaal, een vogelkijkpunt, recreatieve inrichting van de Hoort en het aanvullend inrichten van natte natuurparel het Ringselven in co-financiering worden gerealiseerd.

Natuurmonumenten zal onder verantwoordelijkheid van Nyrstar de initiërende en coördinerende rol op zich nemen voor het bepalen van de mogelijkheid voor bovengenoemde ontsnipperings en andere doelen als onderdeel van de realisatie van het compensatieplan. Dit in overleg met de verantwoordelijke partij voor de natte natuurparel (Waterschap de Dommel) en beheerplan Natura 2000/KRW (provincie Limburg). Dit kan gebeuren met steun vanuit de provincie Noord-Brabant. Vervolgens kan, bijvoorbeeld via het programma landelijk gebied (ILG) gezocht worden naar oplossingen en co-financiering.

Hydrologische voorwaarden.

De inrichting van het Ringselven en omgeving vraagt om een hydrologisch nauwkeurig afgewogen inrichting. In overleg met het Waterschap en Nyrstar zullen de hydrologische voorwaarden als kader voor het compensatieplan worden bepaald. Natuurmonumenten is onder verantwoordelijkheid van Nyrstar processtrekker.

Als aspecten die van belang zijn kunnen genoemd worden:

- Noodzakelijke hydrologische voorwaarden vanuit zowel Ringselven (Natura 2000) als het gebied aan de oostzijde (ook onderdeel Natura 2000).
- Noodzakelijk GGOR voor natte natuurparel Ringselven
- Inrichtingseisen die voortvloeien uit eerder genoemde ecohydrologische visie op het gehele gebied.
- Beheersaspecten van Ringselven, Ringselven Oost en Tungelroyse beek.
- Eisen vanuit Nyrstar voor Ringselven, Ringselven oost en de Tungelroyse beek voor aan en afvoer van proceswater/spoelwater.
- Voorwaarden vanuit uitvoeren watertoets.

Ecologisch en juridisch kader.

Voor de beoogde inrichting van de deelgebieden gelden de volgende ecologische en juridische uitgangspunten:

- Het natuurwaardenonderzoek van 14 maart 2002 geeft voor een aanzienlijk deel van de in te richten gebieden het overzicht van de aanwezige natuurwaarden. Bij de inrichting en het beheer is de bescherming en instandhouding van de aanwezige waarden een uitgangspunt. Hier ligt een kader vanuit Flora en Faunawet.
- De door de provincie Noord-Brabant vastgestelde natuurdoeltypen. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor een deel van de gebieden vanwege de ligging in een industriële zone lagere natuurdoeltypen zijn aangegeven dan in potentie aanwezig zijn. Een wijziging van natuurdoeltype onder voorwaarde van een kwalitatieve verhoging is daarbij mogelijk/gewenst. Hier ligt een kader vanuit provinciaal beleid voor Natuurdoeltypen.

- Gebieds- en soortdoelen voor het Natura 2000 gebied Weerter en Budelerbergen en Ringselven. Hier ligt een kader vanuit de Natuurbeschermingswet.
- Vereisten vanuit inrichting natte natuurparel.

Afstemming met partners.

Diverse onderdelen van het compensatieplan vragen overleg en instemming van partners, zowel voor de bestuurlijke borging als voor inhoudelijke instemming. Partijen zijn Waterschap de Dommel, gemeenten Cranendonck en Weert, Brabants Landschap, partijen betrokken bij gebiedsontwikkeling Kemperbroek, provincie Limburg, lokale bevolking, natuurorganisaties, BMF. Ook hier is Natuurmonumenten onder verantwoordelijkheid van Nyrstar trekker.

20091203

Biilage 1. Plan van eisen per deelgebied.

Het compensatieplan zal altijd een aanvulling dienen te zijn op regulier beleid. Voor inrichting van de EHS zijn standaardbedragen van toepassing afhankelijk van het geldende natuurdoeltype. Als bestaande EHS in kwalitatieve zin zal worden versterkt dmv dit compensatieplan dan zijn de opgenomen bedragen altijd aanvullend op dit beschikbare bedrag, volgens de pSN regeling. (provinciale subsidieregeling natuur). Voor nieuwe natuur, dus het omvormen van landbouwgrond naar natuur, komen de kosten geheel ten laste van dit compensatieplan.

Daarnaast zijn er wensen geformuleerd. Deze wensen kunnen als onderdeel van het compensatieplan aan de orde komen indien er financiële ruimte over zou blijven vanuit het plan van eisen. Het kan ook zijn dat deze wensen in beeld komen indien er mogelijkheden bestaan voor co-financiering door derden. In een tweede schema zijn de wensen aangegeven.

De eisen per onderdeel in onderstaand overzicht zijn globaal van aard. Het is niet nodig in dit stadium van de planvorming concretere eisen te stellen aan dit plan van eisen. Pas na voldoende afweging van de ecohydrologische voorwaarden en kansen voor het gehele gebied kan kwantificering tot op het gewenste detailniveau plaatsvinden.

Plan van eisen.

Compensatie opgave 1: Nieuw aan te kopen natuur

Kwantitatief en kwalitatief 20,8 ha nieuwe EHS (inclusief kwantitatieve comp. voor de stort).

Te realiseren in: Zoekgebieden, die liggen ten zuiden van het kanaal, bedoeld als afronding van eigendommen van NM, zodat een ecologisch geheel ontstaat

Beschikbare financiën: € 1.040.000,-=

Benodigde bedrag voor aankoop en: 20,8 x € 50.000,-

1.040.000,-

€

Compensatieopgave 2: Ringselven Oost (voormalige klaarvivers)

Kwalitatieve inrichting van bestaande EHS

Te realiseren in: Ringselven Oost

Beschikbare financiën voor kwalitatieve maatregelen: € 315.000,-

Maatregelen:

- Inrichtingsmaatregelen voor soortgroep vogels: mits inpasbaar in ecosysteembenadering: € 100.000,- (oeverlengtevergroting, oppervlak eilanden).
- Optimaal peilbeheer: € 50.000,-
- Totaalkosten: € 150.000,-
- Pm: Nog niet geïdentificeerd € 165.000,-

Compensatieopgave 3: Inrichting bestaande EHS

Kwalitatieve inrichting van bestaande EHS

Te realiseren in: Ringselven en omliggende gronden en aan Natuurmonumenten over te dragen gronden in Limburg

Beschikbare financiën voor kwalitatieve maatregelen: € 1.395.000,-

Maatregelen:

- Uitbreiden koelwaterinname door aanleggen extra waterleiding rechtstreeks uit Zuid Willemsvaart (2000 meter) aanleggen à € 75,- = € 150.000,-. Pompput aanleggen € 100.000,-. Deze voorziening is een alternatief voor de huidige aanvoer van koelwater met een vanuit ecologie ongewenste waterkwaliteit uit het Ringselven.
- Inrichten kwelzone langs kanaal, bijvoorbeeld zone van 100 meter vanaf kanaal over 2000 meter = 20 ha à € 5000,-/ha = € 100.000,-
- Inrichten percelen met natte heide: plaggen van natte heide, 20% van 77 ha = 15 ha à € 10.000,- minus € 5.000,- regulier EHS middelen = € 75.000,-
- Inrichten percelen met snelgroeiend loofhout: verwijderen bos vanaf einde subsidietermijn: 12 ha stobben verwijderen € 120.000,-
- Idem: afgraven 12 ha bovengrond: € 20.000,-/ha minus € 7.000,- regulier EHS middelen = € 180.000,-
- Totaalkosten: €
725.000,-

Compensatieopgave 4: Inrichting de Hoort

Kwalitatieve inrichting van bestaande EHS.

Te realiseren in: de Hoort

Beschikbare financiën: zie bij 3

Maatregelen: bosvorming, aanleg van recreatie zonerende sloten, recreatieve inrichting (deels co-financiering) voor € 100.000,- tlv compensatieplan

€ 100.000,-

Compensatieopgave 5: Ontsnippering

Ontsnippering wegen en kanaal

Te realiseren in Havenweg, Kempenweg en Zuid Willemsvaart

Beschikbare financiën: zie bij 3

Maatregelen:

- Ontsnippering Havenweg: door gedeeltelijke overspanning op palen: € 600.000,-, waarvan 50% co-financiering, dus € 300.000,- tlv compensatie
- Ontsnippering Kempenweg: door verleggen kruising Havenweg/Kempenweg (verkeersveiligheid) met nieuwe rotonde, oevers, bossages: € 1.000.000,- waarvan 75% co-financiering, dus € 250.000,- tlv compensatie
- Ontsnippering kanaal: zal geheel door RWS worden uitgevoerd, aanleg fauna-voorzieningen in de kanaalwand.
- Totaal: €
550.000,- *(Dit is lange termijn werk en waarschijnlijk niet te realiseren binnen vijf jaar, vandaar dat voor deze post een langere termijn geaccepteerd zal worden).*

Compensatieopgave 6: Recreatie/Vogelkijkpunt

Recreatieve inrichting.

Te realiseren: langs Havenweg

Beschikbare financiën: zie bij 3.

Maatregelen: vogelkijkpunt. Kosten € 50.000,- waarvan 50 % co-financiering, dus € 25.000,- tlv compensatie.

€ 25.000,-

Compensatieopgave 7: Beheerkosten

Beheerkosten van compensatiegebieden.

Te realiseren: in gebieden die door Natuur Monumenten worden gekocht of die in beheer worden gegeven door initiatiefnemer (alle gebieden die onderdeel uitmaken van compensatieplan)

Beschikbare financiën: zie bij 3.

Maatregelen: beheerkosten voor bijvoorbeeld 15 jaar: €
150.000,-

Totaal gehele compensatieopgave: €

2.750.000,-

Beschikbaar: € **2.750.000,-**

Optionele maatregelen.

De hierboven in het plan van eisen opgesomde maatregelen behoren bij het compensatieplan en geven daaraan rechtstreeks invulling.

Zoals eerder aangegeven vindt het compensatieplan plaats in een gebied waar diverse andere inrichtingsvraagstukken aan de orde zijn, zoals Natura 2000/KRW inrichting en realisatie natte natuurparel Ringselven.

Vanuit de doelstellingen voor Natura 2000/KRW zijn de volgende maatregelen denkbaar. Deze maatregelen zullen geen beslag leggen op de financiële middelen die voor het compensatieplan beschikbaar zijn. Zij zijn daarmee aanvullend maar niet minder gewenst.

Financiering zou kunnen plaatsvinden vanuit doelrealisatie natte natuurparels, zoals verdrogingsbestrijding (€ 4000,-/ha normkosten) en waterkwaliteitsmaatregelen (€ 2500,-/ha normkosten).

- *Verdrogingsbestrijding en waterkwaliteitsmaatregelen: Verbeteren kwel vanuit kanaal.* Dit kan door gronden in landbouwkundig gebruik langs het kanaal te kopen. Bijvoorbeeld 18 ha à € 50.000,- = € 900.000,-. Door deze verbetering van de kanaalkwel wordt water van een betere kwaliteit toegevoerd aan de Ringselven. Hierdoor kan een zonering ontstaan in trofiegraad met gunstige ecologische gevolgen. Hierdoor wordt tevens meer water toegevoerd aan de Ringselven waardoor minder water van elders het Ringselven behoeft binnen te dringen. De gronden zullen deels worden afgegraven €
900.000,-
- *Verdrogingsbestrijding en waterkwaliteitsmaatregelen: Aanleggen helofytenfilter* (bestaand zuiveringsveld aanpassen) tbv nazuivering afvalwater. De aanvoer van water naar Ringselven Oost reguleren zodat constante ecologie gewaarborgd is. Kosten: € 100.000,-
- *Aanleggen vistrap in Ringselven oost:* € 100.000,-
De mobiliteit via de Tungelroyse beek is mede afhankelijk van de mogelijkheden van de kanaalduiker. de huidige duiker is erg mobiliteits onvriendelijk
- *ontsnippering spoorlijn door wildtunnel* €
100.000,-

Toelichting op het plan van eisen.

1. Nieuwe EHS. Het doel is het aankopen en inrichten van nieuwe EHS, met vochtige tot natte natuurdoeltypen. Deze typen zijn ingegeven door de te vervallen typen op het DIC terrein. Deze typen zijn tevens ingegeven voor de versterking van de robuuste natuurstructuur in de regio en de verbinding tussen Natura 2000 gebieden. Er zal daarmee nieuwe EHS ontstaan die aansluit op bestaande EHS. Planologisch zal de nieuwe EHS in het bestemmingsplan als "natuur" geborgd moeten worden. Er is overleg met de provincie Limburg nodig om te bespreken welke mogelijkheden het Limburgse streekplan in deze biedt. Tevens zal de gemeente Weert de compensatiegebieden in het bestemmingsplan als "natuur" moeten borgen. Als standaardbedragen zijn voor aankoop € 35.000,- en voor inrichting € 15.000,- per hectare opgenomen.
2. Ringselven Oost. Het doel is het inrichten als nieuw EHS gebied met inachtneming van beide naastliggende delen van het Natura 2000 gebied. De klaarvijvers vormen ecologisch en hydrologisch één geheel met de Ringselven aan de westzijde en de natte heide- en moerasgebieden aan de oostzijde. Deze eenheid zal hersteld worden. De hydrologie zal ten dienste staan van de Natura 2000 doelen en daarop zoveel mogelijk afgestemd zijn. In overleg met Nyrstar zal de haalbaarheid van de hydrologische randvoorwaarden besproken worden. Vanuit de ecohydrologische visie blijkt het cruciale belang van het opheffen van barrières in het oppervlaktewatersysteem in het Ringselven versus Ringselven Oost

De eerder voorgestelde maatregelen als peilfluctuatie, het ophogen van eilanden en het vergroten van de oeverlengte kunnen in beeld blijven indien ze te verdedigen zijn vanuit de systeemaanpak voor Ringselven en omstreken. Dit is nu nog niet te bepalen.

Er is een bedrag opgenomen voor afkoop van het beheer van Ringselven, Ringselven oost etc. Dit is gebruikelijk in een compensatieplan en hier voor is een periode van 15 jaar ingevuld.

Het totaalbedrag past in het beschikbare bedrag voor kwaliteitsverbetering.

Beheer: Tevens zal Nyrstar middels een overeenkomst moeten vastleggen dat er inrichtings- en beheermaatregelen worden getroffen door beheerder Natuurmonumenten. Het bedrijf zal daarbij worden gevrijwaard van aanspraken die het gevolg zouden kunnen zijn van de inrichting en het beheer. Er zal door Natuurmonumenten met de uiterste zorgvuldigheid worden gewerkt binnen alle vergunningvoorschriften.

Alternatief: indien de navolgende concrete inrichtingsmaatregelen of de beoogde beheersmaatregelen onverhoopt geen instemming zouden kunnen verkrijgen van initiatiefnemer, dan zou alsnog een ongewenste situatie kunnen ontstaan. In het kader van duidelijkheid over speelruimte zal hier een alternatief gegeven worden indien deze situatie zich zou voordoen. Met nadruk wordt daarbij gesteld dat dit alternatief zeker geen voorkeur heeft. Binnen het gebied van Ringselven Oost zal 18,1 ha nieuwe hoogwaardige natuur moeten ontstaan op het snijpunt van een blauwe en groene robuuste zone. Als alternatief kan elders 18,1 ha nieuwe natuur ontstaan, waarbij dezelfde hoge kwaliteit verkregen zal moeten worden. Dit houdt in dat landbouwgronden in een voormalig vennengebied aangekocht kunnen worden. Door middel van ontgronding kan hier de gewenste natuurkwaliteit ontstaan. Per saldo betekent dit een extra investering van 18,1 ha x € 50.000,- per ha. met daarbij een vermindering van de investering die is voorzien in de klaarvijvers.

Als concrete maatregelen om bovenstaande doelen in de klaarvijvers te bereiken zijn mogelijk:

- Peilfluctuatie zodat een natuurlijk peil ontstaat dat een natuurlijk ritme volgt met hoge peilen in de winter en lage peilen in de zomer. In de winter kan Ringselven oost daarbij vrijwel volledig onder water staan. In de zomer zullen eilanden aanwezig kunnen zijn. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of eilanden kunnen ontstaan louter door peilverlaging of dat ophoging nodig is. De keuze voor de maatregelen zal enerzijds sterk afhangen van de Watertoets die het Waterschap zal kunnen uitvoeren. Anderzijds zal de toetsing van de maatregelen aan Natura 2000 in het kader van de Natuurbeschermingswet bepalend zijn. Op de eilanden zullen met name bijzondere vogelsoorten een broedplaats kunnen vinden. Er mag geen vaste verbinding zijn met de omgeving van de eilanden in de broedtijd. De eilanden kunnen ontstaan door peilverlaging of door ophoging. De eventueel benodigde grond kan wellicht worden verkregen uit de Hoort, zodat daarmee de lokale oorsprong gegarandeerd is.
- Vergroten van de oeverlengte door een grillig verloop te maken en het vormen van flauwe oevers waar deze nog niet aanwezig zijn. Hiervan zullen allerlei organismen profiteren, zowel het jaarrond aanwezige soorten als (vogel)soorten in de trektijd. Er zal een riet- of galigaanzone ontstaan en bij lage waterstanden een extra slibzone ten behoeve van herfst en wintervogels. Voor deze soorten hebben de Ringselven en omgeving een grote waarde.
- Ten behoeve van broedvogelsoorten is het van belang dat de eilanden in de zomerperiode aan de bovenzijde nauwelijks begroeiing hebben. Door middel van periodiek onderwater zetten ofwel maai- of freesbeheer kan dit worden bereikt.

3. Kwalitatieve inrichting

- Het zuidelijke deel tegen het kanaal staat onder invloed van kwel en heeft hoge potenties voor vegetatie. In dit deel zal afgraven van een ondiepe grondlaag tot de mogelijkheden behoren, afhankelijk van huidige natuurwaarden en natuurpotenties. Lokaal maatwerk in het gebied is hierbij van groot belang om tot optimale inrichting te komen. Het vrijkomende materiaal is naar verwachting sterk verontreinigd (wat moeten we er mee doen) en zal blijvend worden opgeslagen direct ten zuiden van de jarosietbekkens. De benodigde vergunningen moeten daarvoor worden geregeld.
- Haventerrein. Als randvoorwaarde moeten de havenfaciliteiten voor het gebied behouden blijven. De kwalitatieve inrichting van het gebied is gericht op het natuurdoeltype moeras. Niet op alle plekken zal dit type bereikbaar zijn door de relatief lage grondwaterstand. Ook heischrale typen zijn denkbaar. Dit gebied kan in overleg met de provincie Limburg en de gemeenten Cranendonck en Weert ook gebruikt worden voor de (ecologische) ontsnippering van de Zuid Willemsvaart in combinatie met een verkeerskundige verbetering van de aansluiting van de Havenweg op de Kempenweg langs het kanaal. Indien deze inrichting kansrijk is zal de inrichting door co-financiering moeten ontstaan. Doel: zie bij deelgebied 3 en 4. Ook dit gebied maakt onderdeel uit van Ringselven

Oost/Tungelroyse beek. Afgraven van het zuidelijke deel vanwege kwel-potenties zal moeten plaatsvinden.

- Boshoverheide. Het doel is: Verdere inrichting naar Natura 2000 doelsoorten. Tevens verdere inrichting voor rode lijst soorten en gericht op natuurdoeltype droog/heischraal grasland en heide en natuurdoeltype zandverstuiving in het noordelijke deel. De inrichting van dit gebied kan worden gerealiseerd vanuit reguliere EHS gelden. De Boshoverheide maakt daarmee geen onderdeel meer uit van het compensatieplan.
  - Gebieden in Limburg, terrein grenzend aan de Zuid Willemsvaart (77.7 ha). Het doel: Voor een deel zijn de gebieden ingeplant met snelgroeiend loofhout (populier). Er zijn moerasbosvegetaties aanwezig, naast overige vegetaties. Als natuurdoeltypen zijn te noemen elzen/berkenbroekbos, vochtige en droge heischrale vegetaties, kwelvegetaties in de zone bij het kanaal en moeras. Hierbij zullen potenties en aanwezige natuurwaarden moeten bepalen welke typen waar mogelijk zijn. In een terreindeel is een kleinschalig voormalig slotensysteem te herkennen. Dit heeft tevens te benutten potenties. Het gehele gebied zal worden vernat.
4. De Hoort. Het doel is het recreatieve gebruik van de plas om te vormen in het gebruik als natuur. Door inrichtingsmaatregelen zal het gebruik als recreatieplas beperkt moeten worden tot een klein deel. De inrichtingsmaatregelen zullen de natuurwaarde laten toenemen. Te denken is aan grotere oeverlengte, soortmaatregelen tbv oeverbroedvogels. Ook hier is ecologische aansluiting met de Ringselvennen van belang.
  5. Ontsnippering Havenweg. Het doel: Mogelijk zullen vanuit de gemeente Crandendonck en de provincie (ontsnippering) aanvullende middelen te genereren zijn. Dit kan inhouden dat een deel van het bedrag vanuit het compensatiefonds voor dit doel gereserveerd zal blijven tot een inrichtingsplan is vastgesteld. Inhoudelijk kan de weg ontsnipperd worden door het plaatsen van de weg op palen over een bepaalde lengte.
    - Ontsnippering Kempenweg en kanaal. Het doel: Het kanaal vormt een barrière voor veel diersoorten. Via ontsnippering kan de barrière worden opgeheven. Te denken valt aan de minimale variant van het aanleggen van een aantal fauna uittree plaatsen op de oevers, tot het omleggen van de Kempenweg om de haven heen. Hierbij kan voor het verkeer een veel veiligere situatie ontstaan in combinatie met een groene stapsteen ten noorden van het kanaal om oversteken van het kanaal voor faunasoorten te bevorderen. Mogelijk zullen vanuit RWS, gemeenten en provincie (ontsnippering) aanvullende middelen te genereren zijn. Dit kan inhouden dat een deel van het bedrag vanuit het compensatiefonds voor dit doel gereserveerd zal blijven tot een integraal inrichtingsplan is vastgesteld.
  6. Vogelkijkpunt. Het doel: Het bieden van één of meer voorzieningen voor vogelaars. Het is aan te bevelen aan de zuidwestzijde van Ringselven Oost een verhoogd kijkpunt aan te leggen. Zodanig dat over de afrastering heen gekeken kan worden en tevens luwte ontstaat. Dit kan door het opwerpen van een zandheuvel. Ook op andere plaatsen is een kijkpunt denkbaar. Het is wenselijk dat dit doel vanuit andere middelen dan compensatie gestalte krijgt.

Overige aspecten

Noordwestelijke deel van 16 ha. in DIC plangebied.

Voor de realisatie van het noordwestelijke gebied van 16 ha. in het DIC plangebied is een tweeledig toetsingskader van toepassing.

- Vanuit het integrale plan voor het DIC dat is goedgekeurd in de stuurgroep DIC is planologische bescherming van dit gebied voorwaarde. Het gebied zal de bestemming "natuur" in het bestemmingsplan moeten krijgen. De gewenste hydrologische omstandigheden dienen te worden gewaarborgd middels een aanlegvergunningstelsel.

Vanuit de Flora en Faunawet dient de instandhoudingsverplichting van de heikikker in dit gebied te worden gewaarborgd. Dit kan via het duurzaam vastleggen van het watersysteem in en naar het gebied.

Communicatie.

Communicatieplan voor invulling van natuurcompensatieplan (NM en BRL), wie doet wat. De stappen in de communicatie zullen duidelijk moeten worden. Door het duidelijk communiceren over de invulling van het compensatieplan op zowel kwantitatieve als kwalitatieve wijze moet draagvlak ontstaan. Het belang van het compensatieplan voor toetsende partijen zoals BMF en voor lokale natuurgroepen en de lokale bevolking moet helder worden. Dit kan betekenen dat specifieke aandacht naar de recreatieve waarde van het compensatieplan uit moet gaan.

Recreatieve aspecten.

De ingrepen die vanwege de realisatie van het DIC zullen plaatsvinden betekenen veel voor de inwoners van Budel-Dorplein. Het compensatieplan is een belangrijk en zichtbaar onderdeel van de uitvoering van het plan DIC. Door voorstellen te ontwikkelen met de lokale bevolking en natuurorganisaties kan de nieuwe en extra ingerichte natuur in het compensatieplan waar mogelijk gebruikt worden voor voorlichting en recreatie. Deze aspecten zijn geen onderdeel van dit plan van eisen.

Voorzieningen voor vogelwaarneming en vogelonderzoek.

Het gebied is nationaal en internationaal bekend vanwege de grote vogelkundige waarde. Het grote scala aan (zeldzame) broedvogels en de zeer grote variatie aan trekvogels die in en nabij het Ringselven worden waargenomen, maken het gebied zeer bekend. Daarvoor is van groot belang voorzieningen te treffen voor vogelwaarnemers. Eén of misschien meerdere uitkijpunten op ecologisch verantwoorde plekken, waarbij rekening wordt gehouden met voorwaarden voor het kunnen waarnemen (afstand, positie ten opzichte van de zonnestand, dekking voor wind, makkelijke bereikbaarheid). Contact met lokale vogelaars, o.a. van het trektelpunt op de Boshoverheide, is daarbij van belang. In het gebied is ook een vogelringstation aanwezig, waar wetenschappelijk onderzoek wordt verricht. Dit station dient een plek te behouden in het gebied en heeft daarvoor voldoende dekking nodig van bestaande vegetatie.

Bijlage 2. Status gekozen kaartmateriaal in het DIC planproces.

Gekozen kaartmateriaal: In 2002 is in overleg tussen de provincie, de gemeente Cranendonck en Nyrstar uitgegaan van kaartmateriaal van de GHS dat op dat moment beschikbaar was. Het gaat om kaartmateriaal dat als concept van het natuurgebiedsplan 2001 beschikbaar was (sept. 2001) en detail kaartmateriaal vanuit het streekplan 2002 (aug 2002). De detailkaart van het streekplan 2002 is gebruikt als onderlegger voor het planproces DIC. Beide genoemde kaarten hebben elkaar qua informatie beïnvloed en zijn iets afwijkend van elkaar.

De status van de conceptkaart van het natuurgebiedsplan en van de detailkaart van het streekplan is in beide gevallen een feitenkaart. Een dergelijke feitenkaart is niet door GS of anderszins bestuurlijk vastgesteld en heeft geen andere functie dan het weergeven van feiten, in dit geval natuurwaarden, op perceelsniveau. Deze feiten kunnen door derden ter discussie worden gesteld en worden aangevuld of worden weerlegd. Indien in overleg tussen partijen, in dit geval de genoemde 3 partijen een bepaalde werkkaart/feitenkaart wordt geaccepteerd, dan is dit juridisch correct.

Verloop van het planproces: de basis voor het overleg tussen de 3 genoemde partijen over het eventueel mogelijk maken van een bedrijventerrein in het DIC plangebied is vastgelegd in het streekplan 2002. In het streekplan is expliciet opgenomen dat "er onvoldoende duidelijkheid bestaat over de precieze natuur en landschapswaarden ter plaatse" van het DIC. Dit houdt in dat voor de GHS waarden in het gebied een nadere detaillering moest worden uitgevoerd. Deze detaillering heeft opgeleverd dat de concept GHS tevens de definitieve GHS is geworden voor het DIC plangebied. Daarmee is de hierboven genoemde streekplan detailkaart uit 2002 de basis geworden voor het verdere planproces.

De discussie tussen de 3 genoemde partijen is moeizaam verlopen. Door in het streekplan te stellen dat voor het DIC plangebied de GHS waardigheid nader moest worden bepaald, is door GS het signaal afgegeven dat de GHS waardigheid van het DIC plangebied met de bestemmingsplan aanduiding "bedrijventerrein" ter discussie zou kunnen staan. Uiteindelijk is in 2005 een resultaat bereikt, doordat GS hebben ingestemd met een compensatieplan voor het te ontwikkelen bedrijventerrein DIC met daarbij een indicatie van zoekgebieden voor de invulling ervan. Dit nog steeds uitgaande van het kaartmateriaal uit 2002. Tevens heeft een financiële omrekening plaatsgevonden van de compensatieopgave. GS hebben daarbij ingestemd met de voorwaarde vanuit initiatiefnemer Nyrstar om een deel van de compensatie te kunnen realiseren door de inzet van eigen gronden. Dit heeft voor Nyrstar een kostenverlagend effect doordat minder gronden behoeven te worden aangekocht. Uitgaande van het voortdurend gebruikte kaartmateriaal betekent dit het inzetten van 30 ha compensatieopgave op eigen terrein van Nyrstar, in het gebied van de voormalige Klaarvijvers (Ringselven-oost)

Tijdens de jaren van het planproces tussen 2002 en 2008 hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan in de feitenkaarten. Zo laat de feitenkaart uit 2006 een wijziging zien van de GHS waardigheid van de 30 ha in te zetten eigen grond door Nyrstar. Zoals hierboven aangegeven is deze wijziging in het feitenmateriaal voor de 3 genoemde partijen geen aanleiding geweest het basiskaartmateriaal te wijzigen. Het niet wijzigen is juridisch correct vanwege de status feitenkaart. Tevens wordt hierbij opgemerkt dat het tussentijds wijzigen, in dit geval ten nadele van initiatiefnemer met een tegenwaarden van ongeveer 1 miljoen euro, het planproces ernstig zou hebben verstoord, zo niet hebben afgebroken. GS hebben steeds de waarde van voortgang van het planproces benadrukt vanuit het uitgangspunt van bereiken van meerwaarde in ecologische, economische en sociaal-culturele betekenissen.

Conclusie: in het planproces is tussen 2002 en 2008 voor bepaald kaartmateriaal gekozen in overleg tussen de 3 betrokken partijen. Dit materiaal bestaat uit feitenkaarten zonder juridische status.

20091208